

pp

ptujski

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA
IN KOOPERANTOV
MESOKOMBINATA PERUTNINA PTUJ
LETO I ŠT. 2 AVGUST 1977

perutninar

Nova tovarna krmil

pomembna delovna zmaga kolektiva

Dne 13. 8. 1977 bo začela obratovati nova tovarna krmil DO »Perutnine« Ptuj, z letno zmogljivostjo 16.000 vagonov. Po kapaciteti se bo vrstila med največje tovrstne tovarne v Jugoslaviji in največjo v Sloveniji. Sodobna in tehnološko izpopolnjena strojna oprema pa jo uvršča na prvo mesto v državi.

Zakaj gradnja nove tovarne krmil?

DO »Perutnina« Ptuj je v svojem intenzivnem razvoju z načrtno investicijsko politiko izgrajevala osnovne proizvodne obrate, kot npr. farmi nesnic za valilna jajca Sela in Kidričevo, valilnico, klavnico perutnine s predelavo, kreditirala izgradnjo hlevov v kooperaciji itd. Povečava oziroma izgradnja novih kapacitet za proizvodnjo krme je bila načrtovana na poznejši čas iz razloga, ker je bilo mogoče s podaljšanim delovnim časom v stari mešalnici proizvesti potrebno količino krme.

Glede na intenzivno povečavo proizvodnje brojlerjev v zadnjih letih je ustrezno temu narastla tudi proizvodnja krme. Ta je v lanskem letu dosegla skoraj 57.000 ton, kar je že gornja meja zmogljivosti mešalnice v treh izmenah.

Republiški srednjeročni plan razvoja kmetijstva in živilske industrije za obdobje 1976—1980, v katerem ima DO Perutnina Ptuj pomemben delež, nalaga vsem TOZD PP ve-

like naloge. Plan 30.000 ton brojlerjev ki naj bi jih proizvedla DO Perutnina Ptuj v letu 1980, bi bil neuresničljiv, v kolikor ne bi bila zagotovljena dovoljna količina kvalitetne krme. Stara mešalnica krmil, ki je bila zgrajena leta 1962 ne bi zmogla proizvesti potrebne količine krme, kot jo srednjeročni plan predvideva v letu 1980, ker je kapaciteta premala in stroji dotrajani.

Poleg navedenih dejstev je za sedanjo in bodočo proizvodnjo premala tudi kapaciteta silosov za žita in ostale surovine. Kapaciteta starih silosov je 2.100 ton, kar zadošča, pri sedanji proizvodnji 12-dnevno zalogo, v letu 1980 pa bi zadoščala ta zaloga samo za teden dni. Pri neurejenem tržišču in nestabilnih cenah je to absolutno premalo.

Glede na omenjena dejstva in na dolgoročno, jasno začrtano razvojno politiko, ki jo vodi podjetje, smo že v letu 1973 pristopili k načrtovanju nove tovarne krmil, silosov in ostalih pripadajočih objektov.

Iz male zrastle velika

Pomen izgradnje nove tovarne krmil

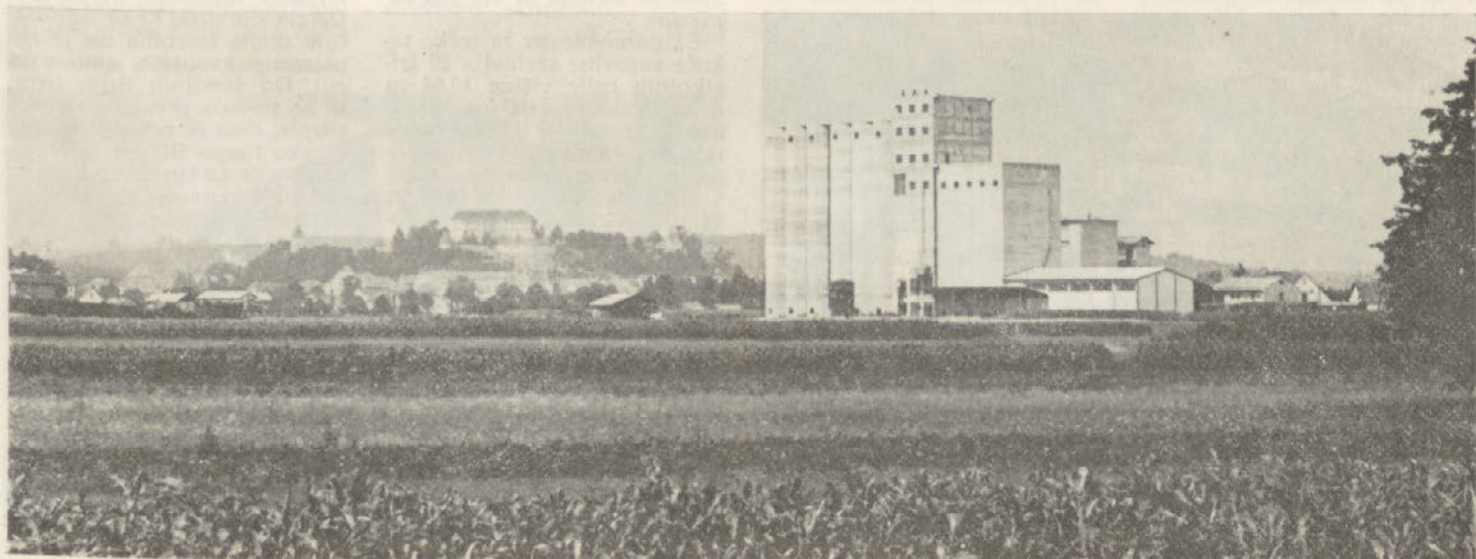
Nova tovarna krmil in ostali objekti, ki so plod vestnega dela mnogih odrekanih celotnega kolektiva Perutnine, ter podpora združenega dela, je velikega pomena, ne samo za Perutnino Ptuj, ampak za širšo družbeno skupnost.

Z izgradnjo nove tovarne krmil, ki je med največjimi v Jugoslaviji, s trenutno najbolj sodobno opremo in tehnološkim postopkom je postavljen čvrst temelj za realizacijo srednjeročnega plana podjet-

ja, kakor tudi osnova poleg že izgrajenih proizvodnih objektov, še za nadaljnje povečanje proizvodnje.

Glede na spremenjen način prehrane, ko potrošnik zahteva nemastno in lahko prebavljivo meso in ko je perutninarstvo uspelo poceniti meso piščanca nasproti ostalim vrstam mesa, ima potrošnja perutnine in ostalih perutninskih izdelkov še velik razmah. Perutnina Ptuj, ki je s svojimi kvalitetnimi piščanci da-

(Nadaljevanje na 2. str.)

Nova tovarna krmil

(Nadaljevanje s 1. str.)

nes poznana ne samo v Jugoslaviji, ampak tudi izven naših meja, bo imela v bodoče še toliko več možnosti, da zadrži renome kvalitete, če je še ne izboljša, saj je kvalitetna krma tista, ki poleg ostalih vzrejenih dejavnikov in faktorjev predelave odločilno vpliva na kvaliteto piščanca.

Sodobni tehnološki proces in kvalitetna strojna oprema je garancija za dovoljno količino kvalitetne krme, povečane skladiščne kapacitete, pa bodo omogočale, da bo vedno na zalogi dovoljna količina surovin, in zaradi tega nemotena proizvodnja. Ob uspešni komercialni službi bo mogoče nabaviti surovine v večjih količinah takrat, ko bo cena teh ugodna in na ta način vplivati na pocenitev krme.

Investicijska vrednost in potek izgradnje

Predračunska vrednost investicije, ki je bila pripravljena pri SDK 31. 12. 1974 je znašala 109.659.000 din

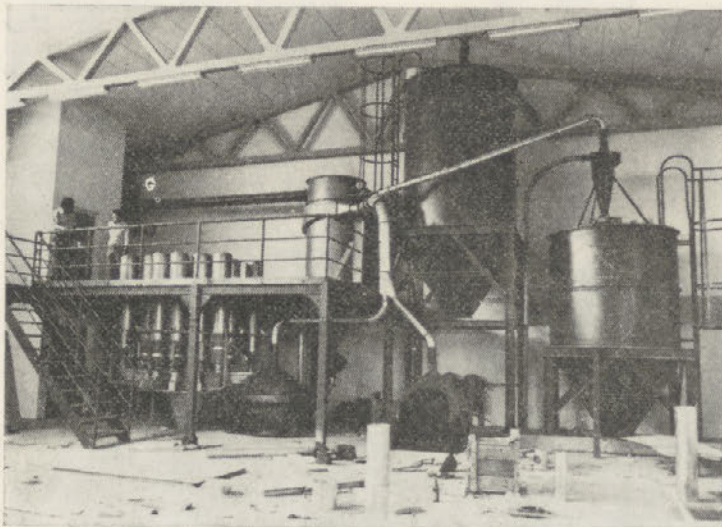
V tem znesku so bila zajeta obratna sredstva v višini 12.000.000 din

Po tehnični strukturi bi bila razdelitev predračunske vrednosti naslednja:

a) Gradbena in obrtniška dela (vključno prvi del elektroinštalacij)	48.821.228 din
b) domača oprema vključno z montažo	24.245.000 din
c) uvozna oprema vključno z montažo	15.857.916 din
e) ostali stroški	1.200.000 din
Skupaj	90.124.144 din

Po investicijskem programu je bila predračunska vrednost gradbenih del 31.268.423 din. Ob zbiranju ponudb za gradbena dela, so bile ponudbe za predviden obseg del višje za cca 6.000.000 din, vendar je uspelo dobiti pred oddajo teh del popust v znesku 4.800.000 din, tako da so bila gradbena dela zaključena v vrednosti 32.153.509 din.

Premiksarna — mala mešalnica v mešalnici

Med gradnjo ni prišlo do povišanja cen, ker so bila gradbena dela in del elektroinštalacij z aneksom k osnovni pogodbi fiksirana na cene v letu 1975.

Domača oprema je stala celo manj od predračunske vrednosti. Tuja oprema ni preseгла predračunskega zneska, nasprotno, glede na velik interes številnih firm, ki so želele dobaviti tako velik obseg opreme nam je uspelo močno znižati ceno ponudbe.

Razlika med predračunsko in končno vrednostjo za gradbena in obrtniška dela je nastala zaradi povečanega obsega del, ki so se pokazala kot nujna med gradnjo in sicer:

— parkirni prostor in vratarnica, ograja in pleskanje celic	2.200.000 din
— transportno dvigalo v premiksarni	260.000 din
— povečan obseg elektroinštalacij in provizorij za žitne silose	8.763.500 din
— barvanje transportne opreme	300.000 din
Skupaj	11.523.500 din

Končna vrednost investicije bo predvidoma znašala 100.700.000 din.

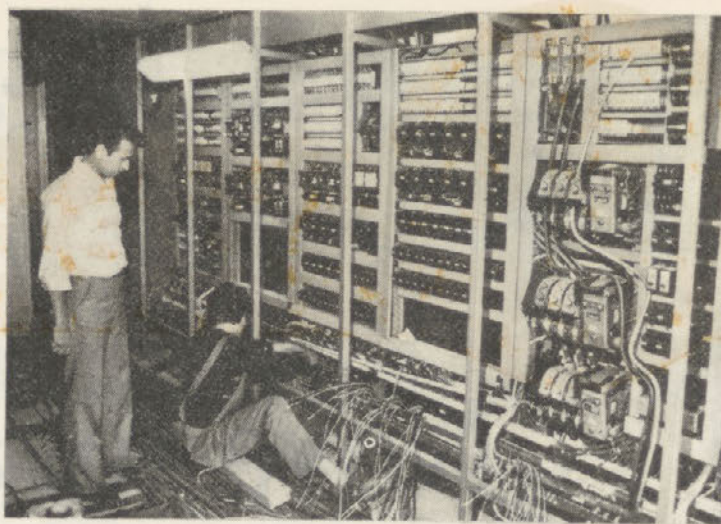
Investicijo so finansirali:

- Ljubljanska banka, podružnica Maribor s cca 2/3 deležem kredita;
- Kreditna banka Maribor — podružnica Ptuj s cca 1/4 deležem kredita;
- Kmetijsko živilsko razvojna skupnost in Zvezna direkcija za rezerve živil (samo za silose).

Nujno je omeniti tudi velik delež lastnih sredstev, ki so bila vložena v investicijo.

Projektant gradbenih in ostalih inštalacijskih del je bil Slovenijaprojekt Ljubljana, ki ima dolgoletno prakso pri projektiranju takih objektov.

Na licitaciji zbiranja ponudb za gradbena dela je bil najbolj uspešen GIP Gradis Ljubljana, GE Maribor.

Energetska omara med montažo

Njegovi podizvajalci so bili: IMP Ljubljana — TOZD Elektrokovinar Ptuj in TOZD Dvigalo Klepovod Maribor, Monter Poljčane, ŽTP Maribor — Sekcija za obnovo prog itd.

Začetek gradbenih del je bil 12. 2. 1975. Zgrajeni so bili naslednji objekti:

- silosi za žita — kapacitete cca 10.000 ton;
- silosi za težko tekoče surovine — kapacitete cca 2.000 ton;
- mešalnica — kapaciteta cca 160.000 ton na leto z večzmenjskim delom;
- rampa za vsipnik ob železniškem tiru ter vsipnik s kip napravo za kamionski sprejem;
- adaptacija stare mešalnice in kotlarne;
- prekritje med objekti;
- čuvajnica in parkirni prostor;
- industrijski tir;
- zunanja ureditev.

Gradnja silosov je potekala po sodobnem tehnološkem postopku, s takoimenovanimi drsnimi opaži. Tak način gradnje je mnogo lažji in hitrejši od klasičnega, zahteva pa neprekinjenost gradnje ne glede na vreme in čas.

Skupino žitnih silosov sestavlja 18 osmerokotnih celic višine 39,83 m, kapacitete po 503 tone ter 8 štirikotnih — povezovalnih, kapacitete po 120 ton. Gradnja je trajala od temeljne plošče do vrha samo 27 dni. Uporabljeno je bilo 3.350 m³ betona in 442 ton armature.

Skupino silosov za težko tekoče surovine sestavlja 20 štirikotnih celic višine 30,64 m in kapacitete po 100 ton. Gradnja je trajala le 13 dni, uporabljeno je bilo 1.340 m³ betona in 167 ton armature.

Mešalnica je visoka 64,94 m in ima 14 etaž. Gradnja je potekala s klasičnimi opaži, zato je bila znatno daljša od gradnje silosov. Uporabljeno je bilo 1.370 m³ betona in 130 ton armature.

Po obsegu del in vrednosti opreme je na drugem mestu domača strojna in transportna oprema. Dobavitelj te opreme je bil Mlinostroj Domžale. To opremo v glavnem sestavljajo: elevatorji, verižni transporterji, transportni pol-

ži, elektromotorji z reduktorji, cevovodi, zasuni, preklopke in lopute, oprema za aspiracijo itd. Montaža te opreme je začela v začetku julija lanskega leta.

Izvajalec elektroinštalacijskih del je bil Elektrokovinar Ptuj, ki je začel z delom 12. 9. 1976. Najprej je napravil elektroinštalacijo za razsvetljavo, nato pa provizorični priključek inštalacije za transportno opremo žitnih silosov, tako da smo te že lanskega leta v jeseni začeli uporabljati. Po prejemu načrtov za energetsko in relejno omaro ter komandni pult so istočasno potekala dela na izdelavi te opreme in elektroinštalacijskega dela v Tovarni krmil. Računa se, da je bilo inštalirano okrog 1.330 kablov s povprečno 15 žic v enem in skupne dolžine okrog 60.000 m, oziroma celotne dolžine žice cca 900.000 m. V relejno omaro je bilo vgrajenih 1.500 relejev CNO, 125 časovnih relejev, 70C varovalk in 40.000 m žice.

Navedeni podatki dovolj zgovorno pričajo o velikem obsegu del, ki so bila opravljena pri gradnji in montaži.

Strojna oprema in tehnološki postopek

Pri odločitvi, katera oprema naj bo domača in katera uvožena, smo bili mišljenja, da je lahko transportna oprema domače proizvodnje, ker se ta že desetletja izdeluje doma in je glede na enostavno izvedbo relativno kvalitetna. Ostala oprema, ki se ne izdeluje doma oziroma da je neustrezne kvalitete, smo uvozili. Od številnih tujih firm, ki so poslale ponudbe na naš razpis, smo se odločili za švicarsko firmo Bühler iz razloga, ker je ta firma nudila okrog 80 % opreme, in je znana v pogledu kvalitetnih strojev, ter sodobnih tehnoloških rešitev. Poleg firme Bühler smo nabavili manjši obseg opreme še od firme Bizerba Libra Werk, Sulzer — Escherwys in Vrieco.

Uvozili smo del opreme za sprejem, čiščenje in mletje surovin, komplet za doziranje in mešanje surovin, linijo za briketiranje in ovrečevanje krme ter opreme za premiksarno.

Bistvena razlika med tehnološkimi procesom v novi in stari mešalnici je, da je v novi proizvodni proces popolnoma avtomatski, kar omogoča sodobna tehnološko izpopolnjena strojna oprema, v stari pa je bil proizvodni proces polavtomatski.

Doziranje surovin je bilo v stari mešalnici z eno dozirno tehtnico iz devetih dozirnih celic. Ker je bilo premalo dozirnih celic, je bilo potrebno pripravljati predmešanico. V novi mešalnici pa je 27 dozirnih celic in bo vsaka surovina v posamezni celici, zato ne bo potrebno pripravljati predmešanice.

Zaradi večje točnosti tehtanja bo doziranje surovin s tremi tehtnicami kapacitete 3.000, 750 in 150 kg. Doziranje bo programirano z luknjano kartico. Proizvodni proces bo kontroliral in evidencialno porabo surovin poseben računalnik. Krmiljenje celotne transportne in strojne opreme bo na enem mestu preko skupne komandne plošče.

Nov pomemben člen v proizvodnji krmil v novi tovarni bo briketiranje krme. Za jugoslovansko industrijo močnih krmil je proces briketiranja krme na začetku, dočim se je v zapadni Evropi v zadnjem desetletju skoraj v celoti uveljavila prehrana perutnine in svinj v obliki briketov. Prednosti so velike in opravičujejo stroške briketiranja.

Za proizvodnjo premiksov smo nabavili specialno avtomatsko dozirno tehtnico, ki deluje na sistemu luknjane kartice, za tehtanje vitaminov in ostalih aditivov, poseben mešalec za mešanje aditivov ter fluidlift za transport premiksa iz premiksarne v dozirne celice. S to opremo se bo v veliki meri zmanjšalo fizično in zdravju škodljivo delo, ki je pri tehtanju vitaminov in ostalih aditivov.

Pred skladiščenjem bomo surovine očistili s rotacijskim magnetom in sitom ter jih stehtali. Za kontrolo temperature surovin je v vsaki celici montiran termometer, ki na treh oziroma na štirih nivojih avtomatsko meri in beleži temperaturo.

Ovrečevanje krme bo v bodoče z neto ventilsko ovrčevalno tehtnico po 50 kg.

V primerjavi s sedanjo zmogljivostjo bo kapaciteta nove

tovarne večja za cca 150 %, število dodatno zaposlenih pri polni obremenitvi pa bo znatno manjše, kar pomeni visok dvig produktivnosti.

Varstvo delavcev in zaščita okolja

Najbolj sodoben tehnološki proces proizvodnje močnih krmil ne bi bil popoln in zadovoljiv, če ne bi istočasno poskrbeli za varstvo delavcev in za zaščito okolja.

Najbolj škodljivi dejavnik v tovarni krmil je ropot in prah. Največji ropot povzročajo mlinci, zato smo pri projektiranju upoštevali ta moment in postavili mline pod žitne silose, ki so prostorsko ločeni od proizvodnega dela tako, da bo ropot zmanjšan na minimum.

Prah, ki nastaja pri praznjenju in pri izdelavi surovin ter povzroča zdravstvene motnje dihalnih organov in istočasno onesnažuje okolje, smo rešili z močnimi aspiratorji, ki sesajo prah z mest, kjer ta nastaja. Ta se vodi skozi filtre in se vrača v celice, očiščen zrak pa gre skozi zračnike in navzven.

Problem odpadne embalaže bomo rešili na ta način, da jo bomo sproti s stiskalnicami stiskali v bale in te odvažali. Velike asfaltne površine okrog tovarne bodo omogočale večjo čistočo.

Zaključek

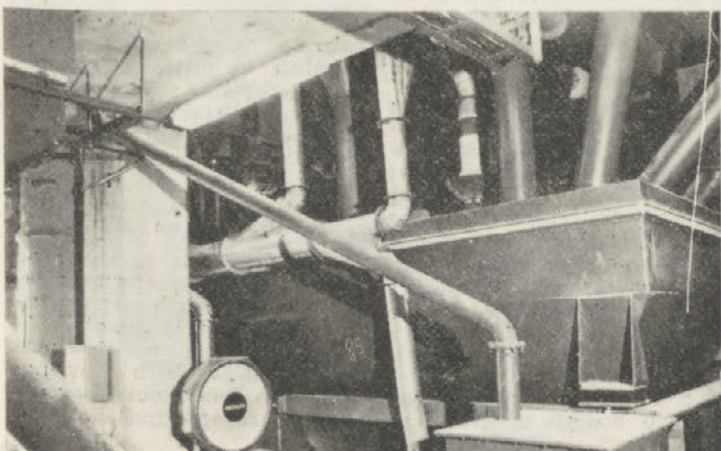
Končana je velika in pomembna investicija DO Perutnina Ptuj, ki bo pripomogla k realizaciji načrtanih proizvodnih nalog podjetja. Z njo smo vskladili proizvodne zmogljivosti vseh faz proizvodnje perutninskega mesa in hkrati omogočili z delom v več izmenah nadaljnje povečanje.

Visoka investicijska naložba je jasen dokaz ozke povezanosti in soodvisnosti posameznih TOZD združenih v DO Perutnina, ter ostalega združenega dela.

Delavci, ki združujejo svoje delo v TOZD PP Tovarna krmil bodo dobili z izgradnjo nove tovarne še večje naloge in odgovornosti. Pomembno je, da se jih v celoti zavedajo in opravičijo dano zaupanje vseh TOZD Perutnine in širše družbene skupnosti.

Franc Ribič

Del dozirnega sistema v novi mešalnici

Delavci

TOZD MEŠALNICA KRMIL,

Vas vljudno vabimo na

OTVORITEV

TOVARNE KRMIL IN SILOSOV,

ki bo v soboto,

dne 13. avgusta 1977, ob 8. uri

v Ptuj, Zagrebška c. 52

z naslednjim programom:

1. pozdrav predsednika centralnega delavskega sveta,
2. predstavitev novih objektov,
3. slavnostni govor predsednika občinske skupščine
4. otvoritev in ogled objektov

Polletni poslovni rezultati

V dneh 27. in 28. julija 1977 so delavci temeljnih organizacij združenega dela delovne organizacije »Perutnina« Ptuj razpravljali in odločali o časni delitvi dohodka, ki so ga dosegli v letošnjem polletju. Tokrat se je o delitvi dohodka med letom prvič razpravljalo in odločalo po določilih zakona o združenem delu.

Iz informacije o poslovnih dosežkih v letošnjih prvih 6

mesecih povzemamo važnejše poslovne kazalce.

1. Fizični obseg proizvodnje

Osnovna usmeritev poslovanja vseh TOZD je v stalnem povečevanju fizičnega obsega proizvodnje, kajti le z večanjem proizvodnje je moč povečevati gospodarnost.

Posamezne TOZD so v obravnavanem obdobju dosegle naslednjo raven proizvodnje v primerjavi z lansko ravni in načrtovano proizvodnjo:

Index

TOZD	30. 6. 77	30. 6. 76	načrt 30. 6. 77
PP Tovarna krmil	113,1		102,9
PP Perut. farme	117,6		107,0
PP Mesna industrija	60—120		50—110
PP Obrat za kooperacijo	113,2		103,9
PP Servis	100,6		
PP Commerce	105,1		
Tiskarna	114,3		105,5

Tovarna krmil je v letošnjih mesecih proizvedla za 3.600 ton krmil več kot lani. Tudi planirani načrt proizvodnje je prekoračen za 2,9 %.

Perutninske farme so povečale proizvodnjo jajc za 11,6 %, dan starih piščancev za 1,8 % ter piščancev za 49 %.

V tej TOZD obstajajo določene neskladnosti v kapacitetah glede valilnih jajc in valilnice, ki bodo odpravljene z izgradnjo dodatnih zmogljivosti valilnice. Tako bodo odpadli nekateri problemi s tega področja.

Mesna industrija je povečala proizvodnjo perutninskega mesa za 19,6 %. Proizvodnja mesnih izdelkov je na ravni proizvodnje v lanskem obdobju, proizvodnja ostalega mesa pa zaostaja za 35 %. Zaostajanje te proizvodnje je posledica znanih problemov, ki niso novi. Poprečna rast proizvodnje te TOZD znaša 9,2 %.

Obrat za kooperacijo je povečal rejo piščancev za zakol za 13 %. Indeksi na osnovi števila piščancev so manj u-

godni — 108,8. Povprečne teže letošnjih piščancev so porasle.

Storitve **TOZD Servis** so le za 0,6 % večje od lanskih. Uspeh dejavnosti te temeljne organizacije je v tem, da je s povečanjem storitev za 0,6 % zadovoljil potrebe povečane proizvodnje 11 % na nivoju delovne organizacije.

TOZD Tiskarna je v letošnjem obdobju dosegla največji razmah svoje proizvodnje v zadnjih letih. Rast fizičnega obsega proizvodnje 12 % ne odraža dovolj povečanja dejavnosti. Zmogljivosti strojev so bile letos za 57 % več v obratovanju kot lani. Delalo se je v dveh izmenah.

Na nivoju delovne organizacije je letošnja proizvodnja večja za 11 %. V glavnem t. j. perutninskem sektorju znaša porast cca 15 %. Planirani obseg je prekoračen za 5 %.

Letošnja proizvodnja je na višjem nivoju. Lani je povečanje znašalo 21 %. Zaradi tega se bomo morali navaditi na nekoliko nižja relativna

Polletni poslovni rezultati

(Nadaljevanje s 3. str.)

števila. Dejanski porast reje piščancev znaša preko 1.600 ton.

2. Produktivnost dela

Dosežena rast produktivnosti dela iz prvega tromesečja se je nadaljevala tudi v drugem tromesečju. Na nivoju delovne organizacije je porasla za 2,8 %.

Tovarna krmil ima indeks produktivnosti 98, Perutninske farne 114, Mesna industrija 105, Servis 94, Commerce 95, Obrat za kooperacijo 110 in tiskarna 119.

S podrobnejšo analizo je treba ugotoviti vzroke zaosta-

janja produktivnosti dela v tovarni krmil, Commerciju in Servisu.

Na povečanje produktivnosti dela je vplivalo tudi boljše zdravstveno stanje zaposlenih. V lanskem obdobju je bilo povprečno 5,0 % delavcev v staležu, letos le 4,5 %.

3. Realizacija celotnega prihodka in dohodka

Povečanje fizičnega obsega proizvodnje, povečanje produktivnosti dela ter ekonomičnosti pri delu, so osnovni dejavniki, da so temeljne organizacije pri poslovanju dosegle porast prihodkov in dohodka in sicer:

v 000 din

T O Z D	Celotni prihodek	Indeks 77/76	Dohodek	Indeks
Tovarna krmil	151.104	115	16.528	326
Perutninske farne	83.166	142	15.345	206
Mesna industrija	293.466	110	30.318	200
Obrat za kooperacijo	199.484	113	7.059	186
Servis	20.219	146	10.181	170
Commerce	311.251	110	11.858	178
Skupne službe	7.062	121	5.227	139
Tiskarna	9.200	167	5.694	201
Skupaj:	1.074.952	116	102.210	196

Lani je celotni prihodek znašal 928.688.000 din ter je povečanje za 16 % v glavnem posledica večjega obsega dela in le v manjši meri višjih cen.

Letni načrt celotnega prihodka je dosežen 50,6 %.

Pri oceni dohodka moramo poudariti, da primerjava z lani doseženim dohodkom ni povsem realna. Lani so veljali drugi predpisi za plačano realizacijo. Zaradi njih je bil dohodek nižji.

Deltev dohodka

v 000 din

T O Z D	Osebnih dohodki	Pogodbene obv. prisp. SIS in davč	Skladi
Tovarna krmil	2.217	5.661	7.824
Perutninske farne	4.575	4.936	5.834
Mesna industrija	12.459	8.572	9.287
Obrat za kooperacijo	1.799	3.069	2.191
Servis	6.314	1.877	1.990
Commerce	7.100	2.239	2.519
Tiskarna	3.033	1.205	1.307
Delovna skupnost	4.655	372	200
Lani 30. 6	42.152	27.931	31.152
	32.327	14.273	5.455

Porast osebnih dohodkov izhaja iz višjih osebnih dohodkov ter večjega števila zaposlenih.

Pri obveznostih iz dohodka sta najbolj porasla prispevka za izobraževalno in raziskovalno skupnost. Porast obveznosti z dohodka je precejšen, in je enak rasti dohodka. Primerjava skladov je z lanskim obdobjem, kakor smo že omenili nerealna zaradi predpisov. Lani so vse temeljne organizacije imele dohodek v neplačani realizaciji skupaj 18.000.000 din.

V skladih je tudi 7.939.000 din, ki so jih TOZD združile kot posojilo federaciji za financiranje manj razvitih republik, združena sredstva za ceste, železnico, elektrogospodarstvo, luko in PTT v Slove-

niji. Ob upoštevanju še rezervnega sklada in sklada skupne porabe je delež skladov za razširitev materialne osnove dela precej okrnjen.

4. Dohodkovni odnosi

Temeljne organizacije s perutninsko proizvodnjo so že drugo leto v dohodkovnem odnosu. V medsebojnih odnosih obračunavajo medfazne izdelke na osnovi standardov t. j. v naprej postavljenih merilih, ki so potrebna za določen izdelek. Tej lastni proizvodni ceni se doda enotna stopnja akumulacije. S tako oblikovano interno ceno se oblikujejo začasni odnosi med TOZD. V dokončnem obračunu se upoštevajo še vplivi nabavnega in prodajnega tržišča. Ob letošnjem polletju je končni obračun dohodkovnih odnosov

tak-le:

v 000 din

T O Z D	Skupni dohodek	
	Dal	Prejel
Tovarna krmil		290
Perutninske farne		1.543
Mesna industrija	4.711	
Servis		1.873
Obrat za kooperacijo		1.005
	4.711	4.711

5. Splošna ocena

V drugem tromesečju je prišlo do bistvenega dviga cen surovin v temeljni organizaciji tovarne krmil. Zaradi tega je koncem aprila prišlo do delne korekcije prodajnih cen. V tej zvezi so tudi delavci in kooperanti na novo ovrednotili medsebojne odnose.

Iz informacije in razprav

delavcev na zborih izhaja zaključek, da bo treba z dosežanim delom nadaljevati. Dosežani poslovni dosežki uresničujejo cilje, ki smo si jih zastavili v gospodarskem načrtu za leto 1977. Splošna ocena je, da letos poslujemo v relativno normalnih pogojih in dosežemo normalne poslovne rezultate.

B. M.

Kadri in zopet kadri

S sklepom Okrajnega ljudskega odbora Ptuj leta 1954, je bilo ustanovljeno podjetje, zametek današnje TOZD Ptuj. Po poskusnem delu se je uveljavilo, čeprav le za potrebe ožje skupnosti. Počasi, pa vendarle vstrajno se je širila dejavnost, širil se je obseg del pa tudi kvaliteta. To kar danes predstavlja grafično industrijo v ptujski občini, je rezultat prizadevanj vseh delavcev, tako večine priučenih kot tistih nekaj kvalifikiranih, ki so ostali zvesti tej delovni sredini.

Začetek tega razmišljanja ni vsakdanji za naslov sestavka. Kako potrebno je, naj ponazorimo naslednja preglednica strukture zaposlenih

PKV	KV	Niž.	SS	Skupaj
44	16	6	4	70

Bili bi krivični, če bi trdili, da se v vseh teh 23 letih ni nčesar ukrenilo, ali vsaj poskušalo izboljšati kadrovske sestave zaposlenih.

Ko iščemo vzroke, kje je 28 kvalificiranih delavcev, ki so si kvalifikacije pridobili v Ptujski tiskarni, je odgovor zelo pisan.

Večina, kar 8 jih je odšlo v letih 1965-67 v ZR Nemčijo in Avstralijo in le eden od »ubežnikov« je ostal v Mariboru. To pomeni, da so bili glavni vzroki nizki OD v grafični panogi v Sloveniji in ne le v Ptujski tiskarni.

Postopoma se izpopolnjuje tudi srednješolski kader. Pri tem velja poudariti, da je šele leta 1973 stopila v kolektiv tovarišica s srednješolsko izobrazbo, trije kvalificirani delavci pa so z izobraževanjem ob delu dosegli to kvalifikacijo.

Zakon o kadrovske politiki, prav tako pa družbeni dogovor podravske regije, sta vspodbudila delavce TOZD, da so začeli resneje razmišljati o kadrih, kvaliteti dela, napredku...

Slednje še zlasti, kajti razvoj grafične tehnologije v svetu je v le nekaj letih doživel tako korenite spremembe, da bi mu brez kadra, slabo specializiranega, zelo slabo ali sploh ne mogli slediti. K temu pa sili tudi bodoči razvoj kartonaže o okviru delovne organizacije.

Gospodarski načrt za leto 1977 TOZD Ptuj tiskarne Ptuj bi bil skromen, če ne bi posvečal pozornosti tudi kadrom. Ta del smo takorekoč v mesecu juliju že 100% realizirali, kar naj ponazorimo naslednja preglednica:

3 stav. i	1. letnik
1 tiskar	1. letnik
1 kartonažer	1. letnik
1 montažer-kopist	1. letnik
1 tiskar	2. letnik
2 stavca	3. letnik
1 tiskar	3. letnik

Ugotovitev bi bila enostranska, če ne bi skrbeli tudi za srednje in višješolski kader. Delavci TOZD zavestno združujejo sredstva za štipendiranje sodelavca na redni Višji grafični šoli v Zagrebu, ob delu pa dva sodelavca na Srednji grafični šoli v Ljubljani in enega na VEKS.

Spoznanje, da je kader ob primernem nagrajevanju sestavni del družbeno-ekonomskih odnosov, je prisotno. Upamo, da bodo prav ti štipendisti v nekaj letih s svojim delom in dohodkom omogočali izobraževanje naslednikom.

LST

Samoupravni sporazum

O ZDRUŽEVANJU DELA DELAVCEV V TOZD IN V DELOVNI SKUPNOSTI KOT OSNOVA NJIHOVEGA ZDRUŽEVANJA

Pomembna novost, ki jo zakon o združenem delu uvaja na področju samoupravne ureditve razmerij združenega dela, je samoupravni sporazum o združevanju dela delavcev.

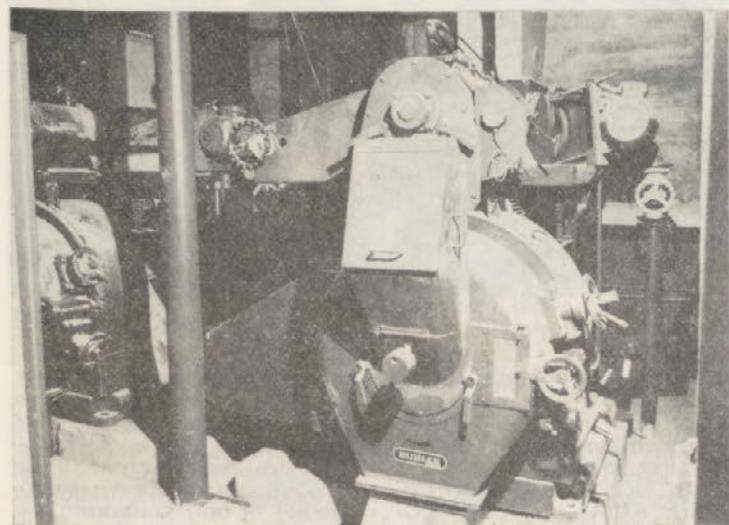
Ta akt je resnično nov samoupravni akt in se bistveno razlikuje od dosedanjih samoupravnih splošnih aktov, saj daje zakon o združenem delu povsem nove rešitve na področju samoupravnega urejanja družbenoekonomskih odnosov v združenem delu, ki temeljijo na ustavnih načelih. Samoupravnega sporazuma o združevanju dela delavcev ni mogoče istovetiti s sedanjim sporazumom o medsebojnih razmerjih delavcev v združenem delu. Od tega akta se bistveno razlikuje, tako po svoji vsebini in načinu sprejema oziroma sklenitve kot tudi glede na značaj in funkcijo, ki jo ima pri združevanju dela delavcev.

V nadaljnjem bomo podali njegova najpomembnejša obsežja, ki jih ima kot samoupravni akt na področju samoupravnega prava. Opredelili se bomo na oris značaja tega akta ter opisali področja oziroma razmerja, ki naj jih ta sporazum ureja.

Značaj in funkcija sporazuma

Sposobnost sklenitve samoupravnega sporazuma o združevanju dela delavcev pridobijo delavci z dnem, ko postane sklep o organiziranju TOZD veljaven (do sedaj so delavci sprejeli najprej statut). Ta sporazum je torej pri nastanku nove TOZD prvi, t. i. temeljni konstitutivni akt, saj določa oziroma ureja osnovne odnose, ki morajo biti samoupravno urejeni zaradi nastanka nove TOZD; le-ti se kasneje podrobneje urejajo z izvedbenimi samoupravnimi splošnimi akti (pravilniki, poslovnik itd.).

Stroj za briketiranje krmil

Sporazum morajo sprejeti oziroma skleniti delavci že obstoječih temeljnih in drugih organizacij združenega dela, ker ima ta samoupravni akt tudi v tem primeru značaj temeljnega akta za vse samoupravne splošne akte, ki morajo biti usklajeni z zakonom o združenem delu v zakonsko predvidenih rokih.

S samoupravnim sporazumom o združevanju dela delavci določajo dejavnost temeljne organizacije, osnove družbenoekonomskih odnosov, medsebojne pravice in dolžnosti ter odgovornosti pri združevanju dela v TOZD oz. v delovno skupnost, skratka, s tem sporazumom ustanavljajo sebe v subjekte združenega dela in samoupravljanja. Prav zaradi tega se po sprejemu sporazuma na referendumu vsak delavec še s podpisom posebne izjave svobodno odloči ali sporazum sprejme ali ne. Kolikor delavec te izjave ne podpiše, se šteje, da ne želi delati v TOZD oz. DSSS, zato mu delovno razmerje preneha po zakonu. Podpis te izjave velja tudi za nove delavce kot pogoj za sklenitev delovnega razmerja.

S sprejemom tega sporazuma postane delavec združen z drugimi delavci in si s tem pridobi pravico upravljanja z družbenimi sredstvi ter iz tega izhajajoče druge pravice, hkrati pa prevzame tudi obveznosti in odgovornosti. To pomeni, da se proti delavcu, ki dela in se ravna v nasprotju s sporazumom lahko izvajajo posledice, ne samo zaradi neizpolnjevanja njegovih delovnih obveznosti, temveč tudi zaradi neizpolnjevanja obveznosti, ki jih ima kot samoupravljalec.

Vsebina sporazuma

Samoupravni sporazum o združevanju dela delavcev kot temeljni akt vsebuje posebne opredelitve družbenoekonomskih odnosov delavcev.

1. Dejavnosti TOZD:
 - glavna, stranske;
 - opravljanje in spremembe dejavnosti,
2. Notranja organizacija:
 - poslovna;
 - samoupravna,
3. Upravljanje z družbenimi sredstvi:
 - sredstva za delo in poslovanje;
 - obratna in osnovna sredstva;
 - sredstva za zadovoljevanje skupnih potreb;
 - pravice, obveznosti in odgovornosti delavcev pri upravljanju z družbenimi sredstvi.
4. Osnove za ugotavljanje in razporejanje prihodka, dohodka in čistega dohodka.
5. Osnove za razporejanje sredstev za osebne dohodke.
6. Uresničevanje samoupravljanja:
 - oblike odločanja;
 - odločanje z osebnim izjavljanjem;
 - organi upravljanja;
 - poslovodni organ.
7. Delovna razmerja:
 - opredelitev tistih specifičnosti, ki niso posebej urejene z zakoni (npr. delovni čas, razporejanje delavcev, opredelitev kršitev delovnih obveznosti, določitev organa za odločanje o pravicah, obveznostih in odgovornosti delavca, ipd).
8. Zdrževanje dela in sredstev v delovni organizaciji:
 - cilji združevanja;
 - oblike delitve dela;
 - temeljni medsebojni odnosi s področja združevanja dela in sredstev.
9. Obveščanje delavcev:
 - pravice in dolžnosti organov TOZD.

Navedena področja predstavljajo le glavne značilnosti, ki naj bi bile opredeljene v samoupravnem združevanju dela delavcev, dokončna vsebina se bo seveda izoblikovala ob samem delu oziroma ob izdelavi osnutka tega sporazuma, ki je že v teku.

Sestavek je zato le informativnega značaja. Njegov namen je, seznaniti delavce in kooperante s pomenom in vsebino tega samoupravnega akta, ki ga bomo sprejeli z osebnim izjavljanjem na referendumu še v tem letu, saj je sporazum kot temeljni akt za vse nadaljne samoupravne splošne akte osnova tudi za akte, s katerimi se urejajo dohodkovni odnosi; le-te pa smo po zakonu o združenem delu dolžni normativno urediti do konca tega leta.

Samoupravni sporazum o združevanju dela sprejmejo tudi tisti kooperanti, ki dolgoročno združujejo delo in sredstva s TOZD Kooperacija in ki bodo prevzeli subsidiarno odgovornost za poslovanje TOZD in riziko za skupno gospodarjenje in poslovanje.

Komisija za izvajanje zakona o združenem delu

Iz dela samoupravnih organov

1. Dne 13. 7. 1977 se je setal koordinacijski odbor za pripravo in izvedbo volitev pri konferenci OO sindikata Perutnine.

Delegati so se dogovorili o enotnem načinu izvajanja evidentiranja. Povdarjeno je bilo, da je potrebno obdržati kontinuiteto dela, zato se naj evidentirajo delegati za približno polovico sedanje garniture. Pri evidentiranju morajo biti odbori pozorni na kadrovsko strukturo in da evidentirajo čimveč žensk in mladine.

Clani koordinacijskega odbora so sprejeli sklep, da je potrebno prvo fazo evidentiranja izvesti do 15. avgusta, dokončno verificiranje kandidatov in izpolnjevanje popisnic pa do 15. septembra.

2. Dne 20. 7. 1977 je bila 1. redna seja uredniškega odbora glasila Ptujski perutnar. Clani odbora so podali oceno 1. številke glasila. Ocena je bila pozitivna. Potrdili so predlog zbranih prispevkov za 2. številko. Glasilo mora izhajati do 15. v mesecu. Pridobiti moramo lektorja.

3. Dne 1. 8. 1977 je zasedal delavski svet skupnosti skupnih služb Mesokombinata Perutnina Ptuj, na katerem so obravnavali predlog začasne delitve dohodka do 30. 6. 1977 ter sprejeli sklep, da se sprejme predlog začasne delitve dohodka za prvo polletje 1977 v predlagani obliki. Nadalje so sprejeli sklep, da se določi pčvečanje vrednosti točke za obračun OD od 2,60 na 2,90 din. Nova vrednost točke velja od 1. 7. 1977 dalje. Sprejet je bil tudi sklep, da bodo delavci Mesokombinata Perutnina Ptuj v avgustu prispevali en delovni dan za odpravo posledic elementarnih nesreč na Kozjanskem in v Posočju.

4. Dne 1. 8. 1977 se je vršila 3. redna seja komisije za izvajanje nalog za uresničitev zakona o združenem delu, na kateri so razpravljali o vključevanju kooperantov v združeno delo. Clani komisije so tudi sprejeli osnutek predloga samoupravnega sporazuma o združevanju dela delavcev, ki je poleg statuta osnovni akt, ki določa temelje, osnove in načela za vsa medsebojna razmerja v temeljni organizaciji. Vsaka temeljna organizacija in delovna skupnost skupnih služb bo morala v ta sporazum vnesti svoje specifičnosti.

Osnutek predloga samoupravnega sporazuma bodo člani komisije obravnavali in dopolnili na prihodnji seji.

Priprave na ljudsko obrambo

Socialistična republika Slovenija organizira in gradi ljudsko obrambo kot neločljivi del socialistične samoupravne ureditve za primer, če bi bile ogrožene svoboda, neodvisnost in suverenost jugoslovanskih narodov in narodnosti ali ozemljiska neokrnjenost in z ustavo določena družbena ureditev SR Slovenije in SFRJ, ter za primer naravnih in drugih hudih nesreč ali drugih izrednih razmer.

Zakon o ljudski obrambi SRS, ki je v veljavi od oktobra 1976, nalaga vsem delovnim organizacijam in njihovim TOZD, da se organizirano vključijo v izvajanje obrambnih priprav. TOZD so dolžne, da sprejmejo svoje obrambne načrte na področju ljudske obrambe v skladu z zakonom in obrambnimi načrti ter sklepi družbenopolitičnih skupnosti, organizirajo in izvajajo priprave za delo v vojni ter za zaščito in reševanje ljudi in materialnih dobrin v vojnih akcijah, ob naravnih in drugih hudih nesrečah ter drugih izrednih razmerah, da zagotavlja sredstva za ljudsko obrambo in opravljajo druge naloge, ki so pomembne za ljudsko obrambo.

V skladu z določbami zakona o LO so vsi delavski sveti TOZD v prvi polovici maja t.l. ustanovili svoje odbore za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito, na nivoju delovne organizacije Meso-kombinata »Perutnina« Ptuj, pa je bil ustanovljen koordinacijski odbor za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito.

Odbor za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito v TOZD so organi delavskih svetov za opravljanje nalog s področja ljudske obrambe in družbene samozaščite, njihove naloge pa so konkretno določene v 27. členu zakona o LO SR Slovenije.

Koordinacijski odbor za ljudsko in družbeno samozaščito

čito koordinira izvajanje skupnih nalog s področja ljudske obrambe in družbene samozaščite, ki bodo določene s posebnim sporazumom.

ORGANIZACIJA CIVILNE ZAŠČITE V TOZD

Civilna zaščita je del ljudske obrambe in družbene samozaščite in je najširša oblika priprav in udeležbe delovnih ljudi in občanov za zaščito in reševanje prebivalstva in materialnih dobrin ob morebitnih vojnih akcijah, ob naravnih in drugih hudih nesrečah ter v drugih izrednih razmerah.

Do aprila t.l. je bil v naši delovni organizaciji skupni štab CZ in skupne enote civilne zaščite. Taka organizacija civilne zaščite ni bila v skladu z zakonom o LO SRS, zato je bila v aprilu in maju 1977 izvedena reorganizacija civilne zaščite. Na nivoju delovne organizacije je bil ponovno imenovan skupni štab civilne zaščite, v TOZD pa so bile ustanovljene enote civilne zaščite.

Z ozirom na to, ker so nekatere TOZD skoncentrirane na ožjem območju, so bile ustanovljene enote CZ, ki pokrivajo potrebe več TOZD skupaj in sicer: enote za potrebe TOZD PP Servis, Comerc, DS skupnih služb in DE živinska klavnica, enote, ki pokrivajo potrebe TOZD PP Mesna industrija, Tovarna krmil, obrat za kooperacijo Hajdina in perutninske farne Breg ter enote za potrebe TOZD PP perutninske farne Sela in njene organizacijske enote.

Zaradi reorganizacije enot CZ je bilo potrebno na novo razporediti večje število obveznikov CZ, ki so že prejeli odločbe o razporeditvi in knjižice obveznika CZ.

V zvezi z novo organizacijo CZ je bil izdelan srednjeročni plan nabave oblek in opreme

Kontrola ob izhodu — tudi to je družbena samozaščita

Družbena samozaščita v praksi

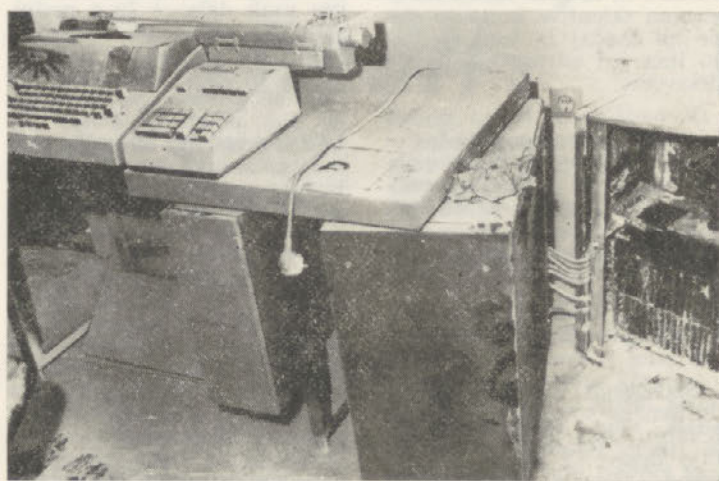
V zadnjem obdobju vse več govorimo o družbeni samozaščiti in o varstvu pri delu v želji, da bi čimbolj varno delali in očuvali kolikor mogoče največ družbene imovine, ki nam je zaupana v upravljanje. V Perutnini so delavci že večkrat ukrepali v smislu samozaščite tudi praktično.

Tak primer je bil tudi v soboto 2. julija, ko se je v fakturnem oddelku že v jutranjih urah vnel fakturirni stroj. Delavke v fakturnem oddelku so takoj podvezle vse kar je bilo možno, da se ogenj ne razširi in da se reši vsa dokumentacija. V najkrajšem možnem času pa so bili na mestu požara tudi naši gasilci iz TOZD Mesna industrija. Požar so lokalizirali, do prihoda gasilcev ptujskega gasilskega društva, ki so ga dokončno pogasili.

Akcija je velikega pomena, saj je bil ogenj lokaliziran, tako da je uničen le elektronski del enega fakturnega stroja. Da ni nastala mnogo večja škoda gre vsa zasluga delavkam v fakturnem oddelku, ki so ukrepale takoj, ko se je požar pojavil.

Ta primer nas ponovno opozarja, da moramo na področju družbene samozaščite in varstva pri delu storiti še več, predvsem več praktičnega pouka.

Uredništvo

Uničeni del fakturirke (desni del stroja)

za enote CZ za obdobje 1976—1980, ki bo delno realiziran že v tem letu.

V program dela štaba CZ za leto 1977 so med drugim predvidena predavanja za vse obveznike CZ, da bi jih seznanili z osnovnimi pravicami in nalogami, ki jih imajo kot obvezniki CZ, kot tudi z njihovo vlogo, ki jo imajo v pripravah za ljudsko obrambo za primer vojne nevarnosti in v mirnem času. V okviru strokovnega usposabljanja obveznikov CZ je bilo v februarju 1977 prijavljeno v razne tečaje 24 obveznikov CZ in sicer: za prvo medicinsko pomoč 6, za tehnično reševanje 10, iz enot reda in varnosti 7 in za KBK zaščito 1. Tečaje organizira Oddelek za ljudsko obrambo SO Ptuj, ki pa nas do sedaj še ni obvestil, kateri obvezniki so do sedaj navedene tečaje uspešno opravili.

Dne 27. maja t.l. je občinski odbor RK organiziral občinsko tekmovanje ekip prve medicinske pomoči. Iz naše delovne organizacije se je tekmovanja udeležilo 6 obveznic CZ in sicer: Erna RIMELE, Katica SILAK, Terezija KO-

KOL, Marija VESENJAK, Terezija SLEMENSEK in Frančiška CVETKO.

Vse tovarišice so pokazale veliko prizadevnost v pripravah na tekmovanje, na samem tekmovanju pa so dosegle zaslužene 2. mesto v občini Ptuj, za kar jim čestitamo in izrekamo posebno zahvalo.

V prvi polovici maja t.l. so delavski sveti v TOZD že imenovali načelnike in enote narodne zaščite. S tem zvezi obveščamo bralce, da bomo vprašanje družbene samozaščite, kakor tudi vlogo enot narodne zaščite obširno obravnavali v posebnem prispevku v naslednji številki našega lista.

Uresničevanje družbene samozaščite v TOZD, je pogoj za uspešno izvajanje obrambnih priprav. Da ne bi zamenjavalih raznih pojmov in da bi ločili, kaj pomeni civilna zaščita, narodna zaščita, družbena zaščita, je prav, da vprašanje družbene samozaščite in narodne zaščite obravnavamo posebej in bolj konkretno.

Kje je meja zmogljivosti tiskarne

Ko so delavci TOZD Ptuj-ske tiskarne prejeli v roke skromno, deset strani obsega-jočo poročilo o polletnem po-slovanju in realizaciji gospo-darskega načrta za leto 1977, so bili presenečeni. Kljub sprotnemu informiranju, v

tem obdobju je bilo šest red-nih in dve izredni seji DS TOZD in štirje zbori delavcev, so zbirni kazalci uspešnosti resnično bolj plastično prika-zali delovno razpoloženje.

Naj podkrepimo to ugotovi-tev s podatki, sicer izsečki po-

ročila. Terminologija posa-meznih kazalcev še ni v skla-du z zakonom o združenem delu niti novim kontnim pla-nom, gre preprosto za to, da bi delavci kar najbolj razu-meli.

Element	Doseženo 30. 6. 76	Načrt za 1977	Doseženo 30. 6. 77	Indeks 77:plan 77:76	
CELOTNI DOHODEK	5,494.430	15,000.000	9,200.230	167,4	61,3
Porabljena sredstva	2,662,682	6,250.000	3,506.079	131,7	56,1
DOSEŽENI DOHODEK	2,831.748	8,750.000	5,694.151	201,1	65,1
Pogodbene obveznosti	81.912	167.100	87.327	106,6	52,3
Zakonske obveznosti	231.127	1,279.214	908.842	393,2	71,0
Osebnih dohodki	2,144.031	5,456.000	2,844.268	132,6	52,1
Osebnih prejemki	126.611	397.430	189.070	149,3	47,6
OSTANEK DOHODKA	167.031	1,449.280	1,576.342	944,0	108,5
Amortizacija nad predpisano stopnjo			+ 87.802		
Osebnih dohodki + osebnih prejemki	2,270.642	5,853.430	3,033.338	133,6	51,8
DELITEV OSTANKA DOHODKA					
Rezervni sklad		175.000	113.863		65,0
Poslovni sklad		705.280	1,033.974	+87.802	146,6
Sklad skupne porabe		319.000	160.000		50,2
Obveznosti do samoupravnih sporazumov		250.000	269.005		107,6

Sívanje brošur v knjigovезnici

Nepoznavalcu razmer v po-slovnih politiki in poslovanju TOZD bi se kaj kmalu postavi-lo vprašanje odnosov med lanskó realizacijo, letošnjim planom in letošnjo realizacijo.

Pri tem moramo omeniti še zaposlenost, ki je ostala na lanski ravni, t. j. 70 zaposle-nih, po vkalkuliranih urah pa celo za 3 delavce manj.

Ob sprejemanju gospodar-

skega načrta smo bili v dvo-mih, ali je realno planirati 20% povečanje. Izhodišče je bilo, da je mož-no izkoristiti strojne (tiskar-ske) kapacitete in pri tem je ostalo, obenem pa se je pove-čala kvaliteta del, konkuren-čna sposobnost in ekspeđitiv-nost.

Z uveljavitvijo sistema kon-trole delovnih opravil in na-log za vsak oddelek posebej, je bila za današnje razmere zasedenost strojnih kapacitet v dveh izmenah 95,1 %. To pa je podatek, ki je spodbuden, obenem pa opozarja, da bo v prihodnje potrebno posvetiti več pozornosti modernizaciji.

Sedanjih 8 tiskarskih stro-jev, s kapaciteto 16.000 odti-sov na uro je zastarelih, zla-sti še na novo tehnologijo in kvaliteto tiska, ki se uveljav-lja v grafični industriji.

Na to je potrebno opozoriti zlasti zaradi spoznanja, pa tudi dokazov, da so sedanje zmogljivosti ob sedanji kad-rovski strukturi in zasedbi skoraj optimalno izkoriščene.

Res je, da bodo poprečni rezultati ob tretjem tromese-ju nekoliko nižji (zaradi stag-nacije naročil in dopustov) kot vsako leto, zato pa bo po vseh predvidevanjih močan dotok naročil zlasti v zadnjem tromesečju.

Investicijskih vlaganj v pr-vem polletju takorekoč ni bi-lo, čeprav smo z gospodar-skim načrtom to predvidevali. Temu je vzrok dolgotrajen

postopek in pridobivanje so-glasij. Večje naložbe bodo realizirane v drugem polletju, saj je šivalni stroj STAN-DARD za potrebe knjigovez-nice že prispel, v roku dveh mesecev pa pričakujemo stroj za brušenje knjigoveških no-žev (NDR), prav tako pa upa-mo, da nam bo Gospodarska zbornica Slovenije dala do-končno soglasje za uvoz tis-karskega stroja HEIDEL-BERG cilindričnega formata B-2 in stavnega stroja LINOTYPE — 4 krovnik. Izvršni odbor zbora delegatov panoge je že dal soglasje in priporočilo medresorski komisiji.

Naj ob zaključku pozdravi-mo še ugotovitev, da so delav-ci na zboru 28. julija poleg poročila o gospodarjenju in začasne delitve sprejeli tudi program aktivnosti v prihod-nje in njegove nosilce:

1. Stalno spremljati stanje na tržišču in pridobivati nove poslovne partnerje (komercia-la).

2. Spremljati in dograjevati sistem organizacije dela (direktor, tehnični vodja, vod-je oddelkov, izmenovodje).

3. Povečati samoupravno in politično aktivnost pri vskla-jevanju medsebojnih odno-sov, delitvenih razmerij, sti-mulacije — nagrajevanje po delu itd. v skladu z zakonom o združenem delu.

4. Utrditi kontrolo kvalitete dela in zaostri odgovornost (tehnični vodja, delavska kon-trola).

5. Mesečno ugotavljati pro-izvodne stroške, rezultate po-slovanja, finančni položaj (ra-čunovodja) in utrditi lastno in prodajno ceno.

6. Prizadevati si, da se po-polnijo nezasedena delovna mesta in realizira plan kadrov v gospodarskem načrtu (od-bor za medsebojna razmerja).

7. Večjo skrb posvetiti izgle-du delovnega mesta, delovnih prostorov (vsi delavci).

8. Pospešiti nabavo planira-nih osnovnih sredstev (direk-tor, računovodja).

9. Pričeti z oblikovanjem o-nutka osnov gospodarskega načrta za leto 1978 (direktor).

LST

VABILO K SODELOVANJU

Uredništvo Ptuj-skega pe-rutinarja vabi k sodelova-nju čimveč delavcev. Vsak perutinar lahko kaj pris-peva. Moramo pa vas spomniti, da mora biti vsak prispevek podpisan, tudi prispevek, ki je napisan po službeni dolžnosti. Če kdo ne želi, da se objavi njego-vo ime, naj to pripiše, lah-ko pa izrazi željo, da se objavijo le inicialke ali ka-ki drugi znaki.

Uredništvo

Kooperacijska proizvodnja piščancev v prvem polletju 1977

V prvem polletju so kooperanti izpolnili program reje živih piščancev kljub problematiki, ki je bila občasno v rejah prisotna.

V letošnjem polletju so kooperanti vzredili in oddali v perutninski klavnici 9,743.000 kg živih piščancev napram 8,600.000 v letu 1976 ali za 13 % več kot v istem obdobju lani.

Iz priloženih podatkov je razvidna dinamika oddaje žive teže piščancev v kg kot sledi:

Mesec	enota mere	oddani kg živih piščancev 1976	1977	indeks
Januar	kg	1,372.744	1,586.931	116
Februar	kg	1,231.541	1,419.180	115
Marec	kg	1,315.566	1,615.323	123
April	kg	1,482.655	1,668.775	113
Maj	kg	1,515.366	1,631.336	108
Junij	kg	1,682.792	1,821.481	108
Povprečje	kg	8,600.664	9,743.026	113

Navedeni podatki zajemajo seveda tudi kooperante, ki sodelujejo in redijo piščance preko KK Slovenska Bistrica.

Do 31. 6. 1977 je plan predvideval oddajo 9,375.000 kg. Ker so kooperanti oddali 9,643.000 kg znaša indeks povečanja 104. Količina oddanih živih piščancev bi lahko bila še večja, če v rejah ne bi obstojali zdravstveni problemi, predvsem je precejšnji izpad predstavljal v maju in juniju pogin vsled toplotnega udara, tako v hlevih kot na transportu pri prevozu v perutninsko klavnico.

V prvem polletju so bili doseženi sledeči proizvodni rezultati:

Mesec	Pov. teža v kg	pov. konver.	pov. zasl. po kom. po kg	% pogin	čas reje dni	število kooper.	
januar	1,86	2,21	3,86	2,08	4,93	54,2	126
februar	1,87	2,18	4,11	2,21	5,73	53,8	109
marec	1,84	2,19	3,96	2,15	5,02	52,8	133
april	1,80	2,18	3,89	2,15	5,21	52,2	128
maj	1,87	2,30	3,15	1,69	6,43	55,0	140
junij	1,77	2,35	3,14	1,77	7,35	53,9	158
povprečje	1,83	2,24	3,67	2,01	5,82	53,7	132
Izplačane škode po skladu rizika			0,04				
			2,05				

Če izvršimo primerjavo bruto zaslužkov v kooperacijski reji za prvih 6 mesecev 1976 in 1977 so razpoložljivi sledeči podatki iz kooperacijskih obračunov:

Mesec	din po kg 1976	1977
januar	1,82	2,08
februar	1,78	2,21
marec	2,00	2,15
april	1,90	2,15
april	1,90	2,15
maj	2,02	1,69
junij	1,70	1,77
Povprečje	1,87	2,05

Bruto zaslužki so v letošnjih 6 mesecih večji za 9 % od lanih in prvih 6 mesecih. To razmerje se bo še v drugem polletju nekoliko zboljšalo z ozirom na rezultate, ki so že znani v mesecu juliju 1977.

Tako je iz obračunov razvidno, da že od 1. 7. do 29. 7. 1977 oddalo 144 kooperantov 1,525.239 kg živih piščancev in doseglo po posameznih dnevih sledeče rezultate:

datum obračuna	pov. teža	pov. starost	pov. konverzije	zaslužek po kg	v din po kom.
1. 7.	1,81	54	2,31	1,91	3,48
5. 7.	1,75	54	2,31	1,89	3,35
8. 7.	1,76	53	2,33	1,79	3,19
12. 7.	1,83	54	2,30	2,09	3,84
15. 7.	1,79	53	2,30	2,04	3,67
19. 7.	1,73	52	2,29	1,93	3,38
26. 7.	1,74	52	2,27	2,11	3,70
29. 7.	1,78	53	2,26	2,17	3,88
Povprečje	1,77	53	2,29	2,06	3,65

Iz navedenega sledi, da so se povprečni zaslužki v juliju zopet povsem normalizirali in so v povprečju višji za 0,18 din po kg ali 9,7 % nad stroškovnikom. Če bomo v kratkem uspeli sanirati še nekatere zdravstvene probleme pri začetnih poginih DSP v prvih 10 dneh, bomo proizvodnjo zopet popolnoma obvladali in to — moramo.

O drugih problemih bomo v našem glasilu pisali zopet v eni od prihodnjih števil.

REISMAN Jože

Anton Brglez,

kmet kooperant in predsednik DS

Anton Brglez, kmet iz Črešnjevca 140 je še »mlad« kooperant »Perutnine« Ptuj. Z rejo piščancev je začel šele pred štirimi leti. Vkljub temu pa se je v tem kratkem času tako uveljavil, da je že kar dober rejec piščancev. Doslej je zredil že blizu 360.000 kg lepo rejenih in kakovostnih piščancev. Anton pa ni samo dober rejec piščancev, ampak je tudi dober samoupravljalec. Zato smo ga tudi izvolili za predsednika delavskega sveta pri TOZD PP »Kooperacija« Hajdina. Vsi ga visoko cenimo kot predsednika DS, saj na sejah in v raznih komisijah zelo ustvarjalno sodeluje ter se zavzema za uveljavljanje takih stališč, ki so dolgoročno gledano najboljše. Sicer pa je Anton »pravi« perutninar, saj mu je delo s piščanci glavni in skoraj edini vir dohodka in sredstev za preživljanje. Anton že od mladih nog živi na Črešnjevcu, v idilični ter res lepo urejeni vasi blizu Slov. Bistrice. Na domu jih je šest: Anton z ženo Milico, stara mati, sin Jurij z ženo in z enim otrokom. Zemlje imajo bolj malo, zato se je moral sin zaposliti kot električar, žena Milica pa v administraciji.

Hlev Antona Brgleza iz Črešnjevca

Anton je član ZZB. Od leta 1944 se je boril na Dolenjskem, ob koncu vojne na Koroškem, za kar je bil tudi odlikovan z medaljama zasluge za narod in hrabrost.

Takoj po odpustu iz JLA se je zaposlil v Tovarni železniških vozil »Boris Kidrič« v Mariboru, kjer je sprva delal v kovačnici. Tu je oblikoval parna kladiva, odkovke in zobnike za vagoni, zadnjih petnajst let pa je bil dispečer vse do leta 1972, ko se je »zaposlil« na farmi doma, katero je takrat pričel graditi. V času, ko je bil zaposlen v Mariboru, je opravljal v podjetju več pomembnih funkcij, tako v sindikatu in v delovni enoti.

Na Črešnjevcu je še zmeraj v odboru ZB, praporščak pri ZRVS, član nadzornega odbora pri KO SZDL, član delegacije pri občinski skupščini Slovenska Bistrica in še drugo.

Anton je zelo ponosen, da je domačin na Črešnjevcu. Črešnjevca je lepo urejen. V zadnjih letih se je tam marsikaj spremenilo na boljše. Imajo asfaltirane ceste, vodovod, telefon, novo šolo ter veliko število novih stanovanjskih hiš, vse v cvetju in zelenju. Obnavljajo in povečujejo tudi gospodarska poslopja ter gradijo tudi nova. V okolici je lepo razvito sadjarstvo.

Anton Brglez je kot rejec in kooperant »Perutnine« Ptuj ponosen na to, da je član te skupnosti. Zadovoljen je z delom strokovne službe, z dostavo krmil in z odvozom piščancev. Želi si, da bi to sodelovanje ostalo takšno tudi v bodoče ter da bi bilo tudi čim manj nihanj v kvaliteti piščancev ter krmil.

Anton nima veliko prostega časa. Ko ga ima, rad prebira sodobno literaturo ter gleda kmetijske TV in poučne oddaje.

Anton je trenutno prepričan, da si je izbral dober poklic, ko se je odločil za delo v reji piščancev, ki mu je poleg zaslužka postal tudi glavni »hobby«. Zdaj tudi brez piščancev ne bi mogel več živeti, saj ima ob delu pri njih izredno veselje in zadovoljstvo.

Drago Cater

Spomini najstarejše perutnarke

Le malo je delavcev, ki se zaposlijo v neki delovni organizaciji in v isti delajo do zaslužene upokojitve. Pri nas je tak primer **MARIJA HORVAT-ANGELOVA**, ki je tudi najstarejša delavka v Perutnini Ptuj. Marija je vse od 1942. leta do danes ostala marljiva delavka, ki je po najboljših močeh opravljala potrebna opravila. Zaradi delavnosti jo je kolektiv večkrat izbral, da ga je zastopala v raznih organih upravljanja. Zadnje čase je sodelavci ne obremenjujejo več z zadolžitvami, saj ji ne manjka dosti do zaslužene upokojitve.

Zaprosili smo jo, da nam pove kdaj in kako je začela delati in kaj meni o začetkih »Perutnine« in o sedanjem razvoju Perutnine.

Kdaj ste začeli delati v Perutnini in kakšna je bila takrat proizvodnja?

V sedanji Perutnini sem začela delati 11. 11. 1942. To je bila moja prva zaposlitev. Seveda se firma takrat še ni imenovala Perutnina, ampak je bil lastnik firme Reinhard. Dva meseca smo čistili perutnino, nato pa so nas odpustili.

Ponovno so me poklicali na delo 5. 4. 1943. Tokrat sem ostala stalna delavka. Začeli smo z odkupom, sortiranjem in prodajo jajc. V poletnih mesecih pa smo že začeli čistiti perutnino. Tak način dela je ostal do osvoboditve.

Po osvoboditvi je firmo prevzel Mlekopromet Ptuj, kasneje pa se je perutninarstvo odcepilo in tako je nastala Perutnina Ptuj. V prvem obdobju smo enako kot pred vojno, v pomladanskem času predelovali jajca, kasneje pa perutnino. Čistili smo predvsem kokoši in piščance, poleg tega pa tudi ostalo perutnino, ki smo jo odkupili, največ iz Hrvaške. Delo je bilo sezonsko, le nekaj nas je stalno delalo. Odkupovali smo tudi divjad, ki smo jo izvažali, izvažali pa smo še večino jajc.

Za sortiranje jajc smo uporabljali zastareli sortirni stroj, vso perutnino smo čistili ročno. Delovni pogoji so se le počasi izboljševali vse dotlej, ko smo začeli z lastno farmsko proizvodnjo.

Kaj nam lahko poveste o primerjavi farmske proizvodnje s prejšnjim načinom dela?

Prehod na farmsko proizvodnjo je bil pomemben napredek. Proizvodnja je bila skozi vse leto skoraj enaka, tako ni bilo več sezonskih nihanj. Dobili smo nove sodobnejše stroje. Tudi pri čiščenju piščancev smo začeli uporabljati stroje. Klanje drugih vrst perutnine smo opustili. Mene so potem premestili v jajčni oddelek, ki se je ločil od klavnice. Proizvodnja in predelava jajc se je kasneje prenesla na farmo Sela, kjer še vedno delam. Tu so sveda delovni pogoji mnogo boljši. Prostori so veliki, svetli in suhi. Skladišča so temperirana. Proizvodnja pa je skoraj enaka poleti in pozimi. Urejene imamo sanitarije in garderobe.

S prehodom na farmsko proizvodnjo se je tudi marsikaj drugo izboljšalo. Organizirala se je topla malica, in ni bilo treba več nositi na delo lončkov. Omogočen je oddih na morju, organizirajo se izleti, proslave in sploh se posveča delavcu precejšnja pozornost.

In kaj menite o medsebojnih odnosih?

Delati moraš povsod, pa te imajo vsi radi. Vedno sem poskušala narediti kar mi je bilo naročeno, zato pa se tudi z nikomer nisem kregala. Povsem lahko, da imamo pri nas na Selah dobre medsebojne odnose delavci med seboj, kakor tudi z vodilnimi. Seveda se zavedamo, da moramo svoje delo kvalitetno opraviti.

Zanima nas še, če ste doživeli kaka posebna presenečenja oziroma kaj, česar človek ne pozabi?

Zelo lepo se mi vidi, kadar se srečam z generalnim direktorjem, da nam, predvsem starejšim delavcem, vedno stisne roko in najde čas, da z nami malo pokramlja.

V spomin Anici

Sredi svojega polnega dela nas je dne 20. VII. 1977 za vselej zapustila naša sodelavka Markez Anica — vodja kuhinje družbene prehrane.

V našem podjetju se je zaposlila leta 1961 kot kuharica. Postala je vodja kuhinje in na tem delovnem mestu ostala vse do svoje prerane smrti. Pri svojih 49. letih, ob katerih sledov težkega dela in nesebične skrbi za svojo številno družino, sicer ni bilo mogoče v celoti zakriti, je bila na delovnem mestu vselej polna delovnega elana, vestna in marljiva. Pri opravljanju odgovornega dela in v skrbi za čim boljšo prehrano svojih sodelavcev ji ni bila prerana nobena ura, saj je marsikatero jutro zapustila svojo družino še sredi sladkega spanja in odhitele na delovno mesto, da bi tisti, ki so prihajali za njo dobili pravočasno in dobro pripravljeno zasluženno malico. Ob svojem delu niti v zadnjem času, ko je ob

stalnem povečevanju dela delala v dokaj težkih delovnih pogojih in ko je v sebi nevede že nosila kali krute zahrbtni bolezni, ni tarnala, temveč je znala probleme tudi sama reševati in bila tako za vzor svojim sodelavcem.

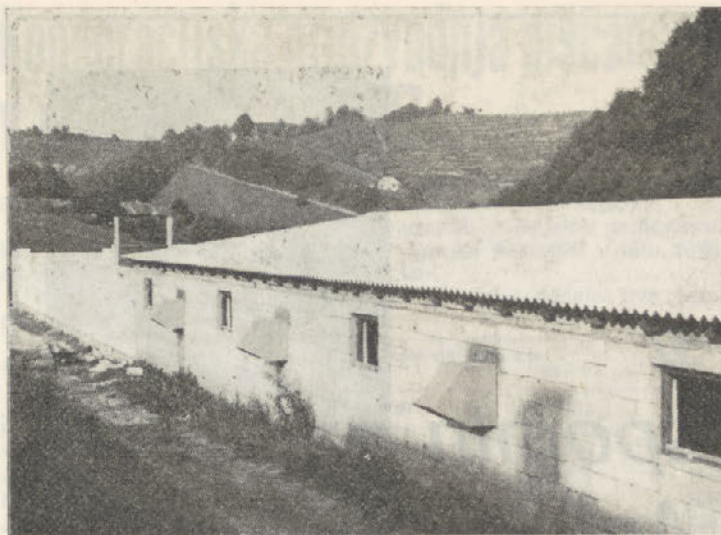
Zal novih delovnih pogojev v prenovljeni kuhinji družbene prehrane, ki se jih je tako veselila in ki si jih je ob svojem pridnem delu celih 16 let v našem podjetju tudi najbolj želela, ni dočakala. Samo nekaj dni po tem, ko bi se lahko skupaj s svojimi sodelavkami preselila v nove delovne prostore, jo je neizprosna smrt iztrgala iz naše sredine in preseliti se je morala tja, od koder se nihče ne vrne.

Tov. Markez Anice ni več med nami, toda ostala nam bo v trajnem živem spominu, kot lik vestnega in požrtvovalnega sodelavca.

Sodelavci iz TOZD
PP — Mesna industrija

Horvatova pri svojem vsakodnevem opravilu

Vzrejni objekt Slavka Belšaka iz Gorenjskega vrha

Povprečni stroškovnik kooperacijske reje piščancev

V mesecu juniju 1977 je bil korigiran povprečni stroškovnik v kooperacijski reji piščancev o katerem je razpravljala delavski svet TOZD PP »KOOPERACIJA« Hajdina na seji dne 29. 6. 1977.

K posameznim postavkam so člani delavskega sveta imeli nekatere upravičene pripombe, ki jih bo potrebno pri naslednji korekciji upoštevati.

Posamezne povprečne postavke iz STROŠKOVNIKA priobčujemo z namenom, da vsak posamezni rejec lahko primerja in ugotavlja odstopanja pri poslovanju v svojem hlevu.

Stroškovnik je sestavljen za hlev z kapaciteto 10.400 kom vzrejenih piščancev oziroma 17.680 kg žive teže oddanih v perutninski klavnici (povprečna teža 1,70 kg).

Povprečni stroški so ugotovljeni kot sledi:

1. Materialni stroški

	din/kg
— nastilj	0,2084
— električ. energija	0,1168
— plin	0,2206
— petrolin	0,0648
— vodarina	0,0114

— potrošni material	0,0660
— zdravila	0,0700
S k u p a j :	0,7580

2. Pogodbene obveznosti:

— zavarovanje hleva in opreme	0,0130
— požarno zavarovanje DSP	0,0154
— sklad rizika	0,0330
— obresti od kreditov pri HKS	0,0460
S k u p a j :	0,1074

3. Uporabnina hlevov in opreme

4. Tuja delovna sila (nakladanje)	0,1363
5. Lastna delovna sila	0,5002

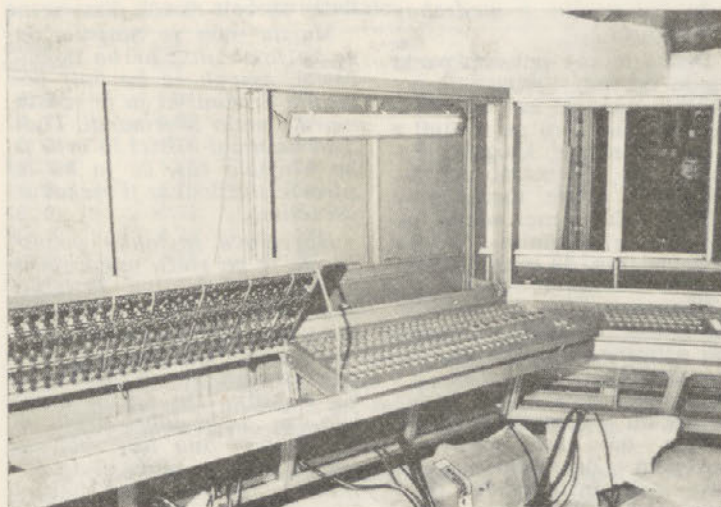
REKAPITULACIJA

Ad 1.	0,7580
Ad 2.	0,1074
Ad 3.	0,3381
Ad 4.	0,1363
Ad 5.	0,5002
VSEGA:	1,8400

V kolikor znaša povprečna živa teža več kot 1,70 kg, so stroški po kg sorazmerno nižji in obratno. Stroškovnik je sestavljen in ugotovljen za celoletno povprečje.

Jože Reisman

Komandni pult med montažo

Mi brigadirji MDB Dušana Kvedra

Letos, ko praznujemo mnoge pomembne jubileje in obletnice, ki nas spominjajo na našo revolucionarno preteklost, prav gotovo ne moremo mimo jubileja, kateremu smo v preteklem času posvetili premalo pozornosti, to je 30 let mladinskih delovnih akcij. Naj vas že v uvodu spomnim na besede tovariša Tita s proslave 30-letnice MDA Brčko-Banoviči: »Ko danes proslavljam 30-letnico MDA pravzaprav zaznamujemo jubilej šo-

gadir. Bil pa je vendarle rojstni dan tovarištva, novih poznanstev, ljubezni... in prvi takšen rojstni dan je imela večina brigadirjev brigade Dušana Kvedra na Mladinski delovni akciji BRKINI 77.

Izmed brigadirjev je kar 90% na delovni akciji prvič. Kljub takšni sestavi je brigada dosegla z marljivim in vzornim delom zavidanja vreden uspeh, kar pogojujejo dokaj intenzivne priprave pred odhodom na akcijo. Prvi dne-

le, ki je v marsičem edinstvena na svetu. To je šola socialističnega vzgajanja mladine, šola bratstva in enotnosti, šola tovarištva in prijateljstva. Vse te vrednote globoko prežemajo našo mladino, potrebno pa je, da se ves čas izpričujejo in še naprej razvijajo, da se v dejanjih potrjujejo predanost in ljubezen mladih do svoje socialistične mladine.

Mladinske delovne akcije so v naprednem gibanju jugoslovanske mladine bile vedno in ostajajo značilna oblika njenega delovanja, ker že od začetka predstavljajo resnično manifestacijo privrženosti idejam in nalogam naše socialistične revolucije. Spomnimo se samo stotisočih mladih, ki so se v treh desetletjih graditve nove družbe prav na delovnih akcijah širom Jugoslavije obogatili z največjimi vrednotami in lahko plemenitijo graditelja socialistične — samoupravne družbe — s tovarištvom, bratstvom in enotnostjo ter ljubeznijo do domovine. Kdor tega ne verjame, se lahko sam prepriča.

Sicer pa poglejmo, kaj je zapisal naš brigadir v svoj dnevnik: Včeraj smo imeli rojstni dan. »Kako rojstni dan?« Pa menda ne vsi?« Dejansko je imel rojstni dan le eden bri-

vi na MDA BRKINI 77 so potekali v znamenju seznanjanja brigadirjev z delom na trasi in na področju interesnih dejavnosti. Pridnost in vestnost pri delu sta prinesli prve uspehe, ki so se iz dneva v dan boljšali tako, da smo dosegli na udarni dan v prvi dekadi svoj največji uspeh. Dosežen normni učinek dela je bil 197,6%, kar je bilo daleč nad povprečjem, ki je znašalo 146,5%. Ob takih rezultatih na delovišču in na področju interesnih skupnosti smo osvojili vsa možna priznanja, kar je pogojevalo osvojitve najvišjega priznanja — trak akcije, ki sedaj krasi vrh našega praporja.

Ob koncu bi se želel še enkrat v imenu vseh brigadirjev zahvaliti pokrovitelju Mesokombinatu »Perutnina« Ptuj, ki je v največji meri materialno pripomogla k uspešnosti naše brigade z željo, da takšno sodelovanje postane tradicionalno in da bi tudi v bodoče s ponosom gledali na uspehe, ki jih dosegajo naše brigade na mladinskih delovnih akcijah.

Sekretar začasnega aktiva
ZKS v brigadi
Rajko Kuhar

Na dopustu v Poreču

Vedno več delavcev Perutnine se odloči prebiti nekaj dni dopusta ob morju. Tej želji so prisluhnili sindikalni delavci in predlagali delovni organizaciji, da se v letošnji sezoni nabavijo nove počitniške kapacitete. Na osnovi ugotovljenih potreb sta bili kupljeni dve prikolici, ki smo ju locirali v Portorožu. Zraven tega smo v Poreču najeli privatno hišo, katero naši delavci koristijo. Bivajo lahko štiri družine.

Da bi vam ta kraj lahko predstavili, smo zaprosili tri sodelavce naj povedo svoje vtise. Vse smo zaprosili za odgovore na enaka vprašanja:

1. Kako ste potovali in kako ste se namestili?
2. Kakšno je vaše mnenje o plaži?
3. Kako ste bili zadovoljni z novim bivališčem in preskrbo?
4. Kakšne so možnosti za športno rekreacijo?
5. Vaše druge pripombe in predlogi.

Ludvik BEZJAK, strojnik v valilnici

Do Kopra smo potovali s poslovnim vlakom. Za Poreč smo imeli takoj zvezo z avtobusom, tako da smo bili ob dveh popoldne že na stanovanju.

V turističnem uradu smo dobili skico mesta z oznako poslopja, kjer smo kasneje stanovali. Tako smo zlahka našli bivališče.

Stanovanje je bilo pripravljeno za sprejem gostov. Seznanili so nas z razporeditvijo prostorov in sanitarij. V tej stavbi je Perutnina najela dve triposteljni in dve dvoposteljni sobi, dve kopalnici, večji bivalni prostor in manjšo kuhinjo, v kateri je tudi hladilnik za začasno hrambo živil.

Plaža je oddaljena približno en kilometer, če pa greš na plažo hotela Plava laguna moraš skozi mesto skoraj dva kilometra daleč. Na bližnji plaži je voda zelo čista in topla, žal pa ne manjka ježkov.

Hranili smo se v menzi. Hrana je bila kvalitetna in obilna, tako da je ni bilo potrebno dopolnjevati. Če si kdo želi sam kuhati, so vse trgovine dobro založene, kot tudi tržnice. Za nakup živil ni treba čakati v dolgih vrstah, pa tudi mesa ne manjka.

Tudi za razvedrilo je po-

skrbnjeno v ne preveč oddaljenem gostišču, kjer je vsaki večer glasba. Glasba je tudi v vseh hotelih.

Bil sem zadovoljen, dasiravno je vreme malo nagnano. Na morju želim preživeti del dopusta tudi prihodnje leto, vendar želim spoznati še južnejše predele našega Jadrana.

Ivek KOVAČEC, dispečer v TOZD Commerce

Potovali smo nekaj več kot štiri ure z osebnim avtomobilom. V turističnem uradu so nas zelo lepo sprejeli. Tu smo dobili napotilo glede nastanitve, prehrane in možnosti za športno rekreacijo.

Stanovanje je primerno urejeno, tako da se je dalo normalno bivati, le kuhinja je očitno premala, če bi želele vse družine kuhati. Tudi opremljenost kuhinje je preskromna.

Lokal, v katerem smo se hranili je oddaljen od stanovanja le 100 metrov. Delavci v gostišču so bili zelo prijazni in ustrezni. Verjetno je na to malo vplival začetek sezone in še niso bili naveličani gostov. Hrana je bila v redu.

Do morja je približno 300 metrov, vendar so tu plažo komaj začeli urejevati. Mi smo se hodili kopat na plažo hotela Pical, to je slab kilometer od bivališča. Včasih smo šli na plažo peš, včasih pa z avtomobilom, saj je sence dovolj, da ni potrebno parkirati na žgočem soncu. Plaža je tod dobro urejena, ježkov ni. Na plaži sta dva pomola, za otroke pa so urejeni peskovniki.

V zvezi z bivanjem smo bili brez posebnih pripomb.

Za športno rekreacijo je poskrbljeno, saj je več teniških miz, mini golf, izposojevalnica koles, čolnov za veslanje in motornih. Tudi za osvežitev in okrepčila je na tej plaži poskrbljeno. Tarife za izposojene rekvizite so zmerne.

Menim, da bi kazalo posvetiti več pozornosti raziskavi turističnih zmogljivosti in predvsem cen.

Prepričan sem, da bi se dalo dopust organizirati še boljše in tudi cenejše, vendar bi za to v naši DO verjetno bil potreben referent za organizacijo dopustov in rekreacijo nasploh.

proti Bohinju, in Begunje so bile že daleč za nami, ko je spet stekla sproščena beseda. V Bohinjskem kotu smo si ogledali še slap Savice in Vogel.

Ura je že začela priganjati, zato smo se odpeljali proti domu. S seboj smo ponesli mnogo lepega, še posebno prijetno pa je bilo vzdušje med udeleženci, zato si takih izletov želimo še več.

L. C.

Malica v dolini Draga — zadaj grad Kamen

Tam, kjer murke cveto

V letošnjem jubilarnem letu je, poleg drugih pomembnih akcij, sindikalnim delavcem Perutnine uspelo spremeniti tudi dosedanje obliko sindikalnih izletov. Doslej smo bili vajeni, da je bil sindikalni izlet namenjen več ali manj kopanju v toplicah in skupni pojedini določene delovne skupine. Letos se perutnarji lahko pohvalimo s tem, da so bili vsi izleti organizirani v kraje, ki so bogati s kulturnimi in zgodovinskimi znamenitostmi.

Delavci skupnih služb smo se odločili, da v letu pomembnih jubilejev obudimo spomin na tiste, ki so za naš lepši in svobodni danes trpeli in umirali v najhujšem okupatorskem zaporu — v Begunjah.

Lepo sobotno jutro je bilo 11. junija, ko smo se z avtobusom odpeljali proti Gorenjski. Za nekaj trenutkov smo se ustavili na Brniku, nato pa nadaljevali v Begunje. Med vožnjo smo se razgledovali po deželi naših velikih mož: Prešerna, Copa in Zoisa. V Begunjah smo kar zdrveli skozi naselje, kot da nas je strah grozot iz časa, ko je tod vladal orel s kljukastim križem. V idilični dolini Draga smo se ustavili pod razvalinami gradu Kamen. Dolinica je res prekrasna in nič ni čudnega,

da so se že v davni tobojevali junaki, katere ljudska pesem opeva še danes. V tej prelesten pokrajini je Prešeren iskal besedi za izpovedovanje svoje ljubezni in hrepenjenja. V Dragi, prepojeni s krvjo, je Slavko Avsenik zložil eno svojih pesmi — Tam, kjer murke cveto . . . v lepi Dragi.

Vrnili smo se v Begunje. Po dvorišču graščine je bil korak vse počasnejši. Vstopili smo v muzej in vsak se je potopil v svoje misli. Nekdaj slavno begunjsko graščino so že v Stari Avstriji spremenili v žensko kaznilnico. Ze takrat je tu moralo umreti mnogo žena in deklet zato, ker so hrepenele po svobodi, pravici in ljubezni.

V maju 1941, v mesecu sreče in pričakovanj, so to graščino Hitlerjevi vazali spremenili v eno najhujših mučilnic pri nas. Kdo bi si mogel misliti, da si bodo nacistični rablji poiskali za svoja zverinstva prav ta lepi koticček. Tu so se krvoloki naslajali v trpljenju ljudi, ki so bili krivi tega, da so Slovenci, da ljubijo to našo slovensko grudo. Koliko uničene sreče, koliko razbitih družin, koliko trpljenja in gorja, koliko prelite krvi samo zato, da bi v krvi žrtev skrili svoj strah, svoje

hlapčevstvo rajhu in postali »heroji nacizma«. Kri več kot tisoč žrtev je preplavila Begunje in Drago, toda narod ni klonil. Uresničile so se besede (Prešerna, ki jih je zapisal že sto let pred to grozovito prizkušnjo naroda: »Manj strašna noč je v črne zemlje krili, kot so pod svetlim soncem sužni dnevi«.

Zapustili smo muzej krutih spominov, nismo pa mogli pregneti tesnobe, ki nas je spremljala. Odpeljali smo se

Dopustniški pozdrav iz Fiese

Naša delovna organizacija »Perutnina« skrbi tudi za letni oddih in rekreacijo svojih zaposlenih in članov njihovih družin. V ta namen vsako leto nameni nekaj sredstev za nabavo prikolic, za najem stanovanj v krajih ob morju in drugo. Lahko rečemo, da smo v zadnjih letih podvojili naše zmogljivosti za oddih in rekreacijo ob morju. Saj imamo šest camp prikolic v Fiesi pri Piranu, dve camp prikolici v campu Lucija pri Portorožu, hišice pri Biogradu na moru, sobe v Zadru in Poreču. Izbira mesta, kjer želi član kolektiva s svojo družino preživeti 10. dnevni dopust, je zares pestra in primerna tudi za tiste, ki nimajo svojega prevoza, saj ti lahko letujejo v Fiesi. Imajo tudi direkten avtobus iz Maribora v Biograd na moru. V nadaljevanju bi rad opisal samo avtocamp »Jezero« Fiesa.

Sam kraj leži v prijetnem zalivu med Piranom in Portorožem, obdan z hribom, ki ga prav krepko varuje pred vetrom ali burjo. Fiesa je pravi počitniški miren kraj z malo avtomobilskega in našega vsakodnevnega hrupa. Posebnost Fiese je jezero, le nekaj metrov oddaljeno od morja, vendar sladkovodno. V njem je možnost rekreativnega ribolova, saj so v njem kapitalne jegulje in ribe rdeče barve, zelo podobne našim »dravskim krapom«. Ribolov v njem je prost, zato je na jezerskem bregu polno upajočih dopustnikov obeh spolov. Za nekatere ribiče pa boljša polovica pripravljata roštilj, da speče ulov. Prostora in sence je več kot dovolj. Plaža za kopanje je sicer bolj kamnita, kar je za ta del Jadrana tudi značilno, vendar se razteza skoraj do Pirana. Primerna je za otroke in tudi za neplavalce, vendar mora vsak paziti, da si že v prvih svojih počitniških dneh ne pridobi lovsko

trofejo, ki jo najdeš vsepovsod v našem Jadranu — to je morskega ježka. Na razpolago imaš tudi čolne in sandoline za prevoz po morju, balinanje, igranje badmingtona in drugo. Za tiste, ki si želijo sprehodov je izbira zelo velika. Najprej pot do Pirana ob obali, kjer te prijetna sapica ohladi od celodnevne »prazženja« na soncu. Sam ogled Pirana, pomorskega muzeja »Sergeja Mašerja«, kjer te seznanijo z zgodovino pomorstva in solin od davnega do danes, Tartinijeva soba znamenitega skladatelja, matematika, domačina Pirana, na katerega nas spominja lep spomenik v centru Pirana. Bolj vztrajni in korajžni si privoščijo malo daljšo pot do Portoroža, kjer si lahko ogledajo turistično naselje Bernardin. Še in še bi lahko našteval zanimivosti tega prijetnega letovišča, vendar si bo vsak, ki bo letoval v Fiesi svojo pot in čas razporedil tako, da bo po vrnitvi dejal: »Res, preživel sem prijeten dopust«.

Vrnimo se k prikolicam, v njih bo lahko udobno bivala tudi večja družina, saj so opremljene tako, da je v njih mogoče tudi kuhati, živila pa lahko hranijo nekaj dni v hladilniku. Nekateri še imajo predprostor, da si lahko dopustnik spravi vso svojo kopalno opremo. Če privoščimo počitek tudi gospodinjam, se lahko družina hrani v počitniškem domu »Rudar« iz Velenja, le nekaj metrov od campa. Cene dnevnih obrokov so primerne tudi za bolj plitev žep. Vse prikolice so v senci, pa čeprav pride človek na morje, da se naužije sonca, vendar taki smo — iščemo pač senco. Vsak večer je glasba na terasi doma, primerna tudi za starejše, saj slišiš vse od valčka do »vroče« glasbe. Želimo vam prijetne počitnice v Fiesi.

J. Podlesnik, M. Vrtič

Franc VRABER, direktor TOZD Mesna industrija

● Letovišče v Poreču je zelo primerno zaradi bližine. Potovanje ni utrujajoče in gneča na cesti ni tolikšna kot na poti v Dalmacijo. Ugodno je tudi za tiste, ki potujejo z javnimi prevoznimi sredstvi, saj prispeš v letovišče v nekaj urah.

Z namestitvijo ni težav. Privatne sobe in sanitarije so urejene. Le ena soba je skromnejša, vendar zadovoljivo.

● Plaža, ki je oddaljena od bivališča kakih 500 m, sicer ni peščena, je pa urejena. Ježkov v urejeni plaži ni. Za otroke je urejena peščena obala. Sence je dovolj tako za kopalce, kakor za tiste, ki gredo na plažo z avtomobilom.

● Če ne iščeš posebnega razkošja, potem je bivanje kar ugodno. Težava bi nastopila, če bi se vsi dopustniki (štiri družine) odločili za ku-

hanje. V tem primeru mala kuhinja nikakor ne zadovoljuje, niti kuhinjska oprema.

Za kuhanje je možno vse potrebno nabaviti v neposredni bližini. Založenost je dobra.

● V bližini je dana možnost za športno rekreacijo. V Poreču pa je poskrbljeno za zabavno življenje za skromne, kakor tudi za zahtevne dopustnike.

● Mislim, da je v zidani zgradbi ugodnejše bivanje, kot v prikolicah, še posebej, če so v družini tudi otroci.

Menim, da bi bilo najmanjše stanovanj dobro nadaljevati, saj je ob pravočasnih odločitvah možnost izbire velika, verjetno je: to tudi ena najcenejših oblik nudenja možnosti letovanja za člane kolektiva. Pri tem je obvezno imeti v vidu tudi možnost kuhanja za posamezne družine.

L. C.

Kaj pomeni TRIM

Pogoji življenja in dela človeka v sodobni civilizirani, tehničarizirani in avtomatizirani družbi so se precej spremenili od prejšnjega načina življenja. V sodobni družbi na človeka vplivajo razni škodljivi vplivi kot so npr.: hrup, zastrupljanje in onesnaženje vode, zraka, okolja itd. Vsi ti škodljivi vplivi mu povzročajo mnoge telesne in duševne okvare, boleznin in celo smrt. Negativne posledice pospešujejo tudi dejstvo, da se sodobni človek vedno manj giblje, zlasti v prostem času. Mnogi strokovnjaki v razvitih deželah pa tudi pri nas v Sloveniji, ugotavljajo upadanje zmogljivosti človekovega organizma, mišičja porabe energije in podobno. Pomanjkanje gibanja povzroča veržno reakcijo na zdravje, produktivnost, delovne in obrambne sposobnosti človeka.

Ugotovljeno je, da lahko sistematična rekreacijska aktivnost neposredno prispeva k človekovi sprostitvi, k zdravju, k povečanju njegovih delovnih in obrambnih sposobnosti itd.

TRIM je geslo in simbol novega gibanja z novo idejo odnosa do športa — šport za vsakogar (ne samo za športnike). Osnovni cilj te ideje je, da bi čim več ljudi pritegnila čim večkrat k telesnemu gibanju, s tem, pa k čim boljše mu telesnemu in duševnemu stanju.

TRIM je beseda angleškega izvora in pomeni uravnotežene ladijskega tovora, v prenesenem smislu pa pomeni ravnovesje med telesno in duševno aktivnostjo, zmogljivostjo in razvedrilom, torej rekreacijo. Vpeljali so ga Norvežani.

To gibanje je zajelo skoraj ves svet in je tudi uvedeno v Sloveniji. »TRIMČEK« simbol TRIMA v Sloveniji bi rad, da nebi prosti čas preležali »utrujeni« od sedenja v službi, ali ga kako drugače lagodno prebili. Rad bi, da bi se končno zavedali, da se večina vsak dan manj giblje, sprehode na izlete zamenjuje s sedenjem ob televizorju, hojo v službo nadomešča z avtom itd.

TRIM želi človeka prepričati, da za rekreacijo športne aktivnosti ni potrebno nič več kot, da se odloči za gibanje. Poudarja preprostost in enostavnost telesnih aktivnosti oz. vadbo v gozdu, v vrtu, v parku, v stanovanju, ob televizijskem sprejemniku in drugod. Vključevanje vanj ni vezvano z velikimi odpovedmi niti izdatki.

TRIM — oz. šport za vsakogar je prilagojen štirim starostnim skupinam ljudi in njihovim psihofizičnim sposobnostim (ne glede na spol) in to: do 29, od 30 — 39 let, od 40 — 49 let in nad 50 let. V te namene obstajajo kartoni z navodilom za opravljanje določene aktivnosti, trim nalepke, trim značke za razne pango, trim diplome itd.

Številne raziskave v svetu so dokazale boljše zdravstvene in delovne sposobnosti pri tistih ljudeh, ki v okviru aktivnega odmora uporabljajo razne gimnastične in druge aktivnosti kot so: odbojka, namizni tenis, kolesarjenje, hoja, planinstvo in pod. Nadalje ob tem ugotavljajo zmanjšanje števila nesreč na delovnem mestu in porasti produktivnosti za 10 — 12%. Ta nova oblika TRIM skuša na različne načine iz pasivnih gledalcev narediti aktivne in jih iz telesno manj razvitih, spremeniti v telesno razvite.

Znano je, da so poleg telesno kulturnih organizacij zlasti od leta 1970 v naši republici najpomembnejše družbenopolitične organizacije (ZSMS, SZDL, sindikati in ZKS) razpravljale o stanju na področju telesne kulture, spremljale formiranje politike v samoupravnih interesnih skupnosti za telesno kulturo in preverjali rezultate v praksi. Še posebej so opozarjale na »nevrogične« točke kot so: vključenost žensk v športno rekreativno dejavnost, nujnost, da se več naredi pri aktiviranju starejših občanov itd.

Najnovejša raziskava »športno rekreativna dejavnost Slovencev 76« nam pove, da je v letu 1976 bilo v razne oblike telesno kulturne dejavnosti vključeno 45% občanov; proti 30% v letu 1973.

Raziskave se nanašajo na starejše od 18 let. Številka 45% postavlja Slovenijo ob bok telesno-kulturno najrazvitejših dežel.

V naši delovni organizaciji Mesokombinat Perutnina Ptuj obstoja TRIM kot oblika za rekreacijo. Res, da je udeležba na TRIM-u ob priliki 6. dneva perutninarjev bila majhna, vendar spodbudna. Proti pričakovanju je tekmovalo 80% več žensk kot moških!

Vse delavce naše delovne organizacije vabimo k sodelovanju in naj se vključijo v novo in organizirano obliko rekreacije TRIM. Za vse napotke in nejasnosti se lahko obrnete na vodjo v TRIM-u tov. Lojzeta Cajnko.

Zivorad Marinković

Kako so kooperanti razporedili sredstva za komunalne potrebe KS

Ob vsakoletnih zborih v mesecu februarju, ko se sprejema zaključni račun TOZD PP »Kooperacija« Hajdina kooperanti in delavci izločajo v sklad skupne porabe posebej namenska sredstva. Ta sredstva dodeljujejo po presoji kooperantov po proizvodnih okoliših solidarno v enakih zneskih ne glede koliko kooperantov in kolikšna proizvodnja brojlerskega mesa je bila dosežena. Sredstva, ki so v obliki dotacij bila doslej dodeljena posameznim krajevnim skupnostim, so bila oplemenitena in porabljena v celoti za:

- izboljšavo obstoječega električnega omrežja;
- gramozenje ali asfaltiranje krajevnih cest na področju kjer bivajo kooperanti;
- gradnjo vodovodnega omrežja;
- popravilo ali novogradnjo mostov;
- gradnjo vodovodnih rezervoarjev za potrebe požarne varnosti;
- ostale slične zadeve.

Po letih so bila sredstva dodeljena za sledeča dela:

1975 — Proizvodni okoliš Dravsko polje:

- a) KS Rače za graditev vodovoda 5.000,— din
- b) KS Starošince za gradnjo zbiralne cisterne za vodo 5.000,— din

Skupaj 10.000,— din

Proizvodni okoliš Ptujsko polje:

- a) KS Desternik za gramoziranje ceste v Levajncih 1.000,— din
- b) KS Zavrč za gramoziranje ceste do kooperanta Belšak Adolfa 1.000,— din
- c) KS Trnovska vas za gramoziranje ceste do kooperantov Družovič in Letnik 2.000,— din
- d) KS Markovci za asfaltiranje ceste v Bukovcih 4.000,— din

- e) KS Gorišnica za gramoziranje ceste do Rižnar, Kokot 2.000,— din

Skupaj 10.000,— din

Proizvodni okoliš Kozjansko:

- a) KS Ponikva za ureditev vodovoda v Slatini 3.000,— din
- b) KS Loče za ureditev cest 4.500,— din
- c) KS Žiče za ureditev cest 1.000,— din
- d) KS Zbelovo za ureditev cest 1.500,— din

Skupaj 10.000,— din

Proizvodni okoliš Slov. Konjice:

- a) KS Oplotnica za ureditev vodovoda 4.000,— din
- b) KS Draža vas za ureditev cestnih odcepov 3.000,— din
- c) KS Bezina za postavitev transformatorja 3.000,— din

Skupaj 10.000,— din

Proizvodni okoliš Slov. Bistrica:

- a) KS Laporje za asfaltiranje ceste 8.000,— din
- b) KS Jernej pri Ločah za gramoziranje ceste v smeri do kooperantov v vasi Ličenica 2.000,— din

Skupaj 10.000,— din

Področje Radlje:

- KS Lehen za gramoziranje ceste v Lehnu 4.500,— din

Področje Lenart:

- a) KS Cogetinci za ureditev električnega voda 2.000,— din
- KS Čagona za ureditev ceste 1.500,— din

Skupaj 3.500,— din

Skupaj v letu 1975 43.500,— din

1976 — Proizvodni okoliš Kozjansko:

- a) KS Konjiška vas za popravilo ceste Konjiška vas—Breg 5.000,— din
- b) KS Loče za popravilo ceste Loče—Ostrožno—Slatina 2.500,— din
- c) KS Ponikva za popravilo ceste Slatina—Ostrožno—Loče 2.500,— din
- d) KS Pristava za popravilo ceste Pristava—Nezbiše 2.500,— din
- e) KS Kristan vrh 2.500,— din

Skupaj 15.000,— din

Proizvodni okoliš Slov. Konjice:

- a) KS Tepanje za sofinanciranje ureditve ceste v Tepanju 5.000,— din
- b) KS Bezina za ureditev ceste v Bezini 5.000,— din
- c) KS Oplotnica za ureditev ceste Dobriška vas—Markečica 5.000,— din

Skupaj 15.000,— din

Proizvodni okoliš Dravsko polje:

- a) KS Jarenina za ureditev ceste v Vukovski vrh 3.000,— din
- b) KS Starošince za sofinanciranje gasilske cisterne za vodo 4.000,— din
- c) KS Fram za asfaltiranje ceste Fram—Planica 8.000,— din

Skupaj 15.000,— din

Proizvodni okoliš Slov. Bistrica:

- a) KS Zg. Ložnica za asfaltiranje vaške ceste 6.000,— din
- b) KS Orešnjevci za asfaltiranje ceste Črešnjevci—Vrhloga 6.000,— din
- c) KS Slov. Bistrica za asfaltiranje lokalne ceste 3.000,— din

Skupaj 15.000,— din

Proizvodni okoliš Ptujsko polje:

- a) KS Vitomarci za asfaltiranje ceste 5.000,— din
- b) KS Podgorci za asfaltiranje ceste 4.000,— din
- c) KS Trnovska vas za električno omrežje 3.000,— din
- d) KS Markovci za gradnjo transformatorja 3.000,— din

Skupaj 15.000,— din

Proizvodni okoliš Haloze:

- a) KS Majšperk za gradnjo mostu v Koritnem 10.000,— din
- b) KS Desternik za asfaltiranje ceste Levajnci—Desenci 3.000,— din
- c) Hum na Sutli za ureditev ceste do kooperanta Lugarič Dragutina 2.000,— din

Skupaj 15.000,— din

Področje Radlje:

- a) KS Vuhred za asfaltiranje ceste Vuhred—Št. Vid 6.000,— din

Področje Lenart:

- a) KS Voličina za sofinanciranje dovozne poti 1.200,— din
- b) KS Zg. Ščavnica za gradnjo vodovoda 2.000,— din
- c) KS Cerkvjenjak za popravilo mostu 2.800,— din

Skupaj 6.000,— din

Skupaj v letu 1976 102.000,— din

1977 — Proizvodni okoliš Ptujsko polje:

- a) KS Markovci za izgradnjo vodovoda 5.000,— din
- b) KS Gorišnica za izgradnjo vodovoda 5.000,— din
- c) KS Dornava za izgradnjo vodovoda 5.000,— din
- d) KS Ormož za asfaltiranje ceste v Sp. Ključarovcih 5.000,— din

Skupaj 20.000,— din

Proizvodni okoliš Slov. Konjice:

- a) KS Draža vas za ureditev krajevne ceste 5.000,— din
- b) KS Oplotnica za ureditev krajevne ceste 11.000,— din
- c) KS Bezina za ureditev ceste do kooperantov Peček, Krančan, Vivod 4.000,— din

Skupaj 20.000,— din

Proizvodni okoliš Dravsko polje:

- a) KS Cirkovce za gradnjo gasilskega doma v Starošincih 10.000,— din
- b) KS Leskovec—Stari trg gramoziranje ceste 5.000,— din
- c) KS Jarenina gramoziranje ceste 5.000,— din

Skupaj 20.000,— din

Proizvodni okoliš Kozjansko:

- a) KS Ponikva gramoziranje ceste v Slatino 14.000,— din
- b) KS Ponikva gramoziranje ceste v Okrog 6.000,— din

Skupaj 20.000,— din

Proizvodni okoliš Slovenska Bistrica:

- a) KS Slov. Bistrica za popravilo mostu in gramoziranje ceste v Sp. Ložnici 4.000,— din
- b) KS Slov. Bistrica za asfaltiranje ceste v Videžu 6.000,— din
- c) KS Laporje za gradnjo vodovoda 10.000,— din

Skupaj 20.000,— din

Proizvodni okoliš Haloze:

- a) KS Majšperk za gradnjo mostu v Koritnem 6.000,— din
- b) KS Majšperk za telefone pri kooperantih 3.000,— din
- c) KS Desternik za gramoziranje ceste v Kicarju 6.000,— din
- d) KS Žetale za gradnjo ceste 3.000,— din
- e) KS Hum na Sutli za ureditev ceste 2.000,— din

Skupaj 20.000,— din

Področje Lenart:

- a) KS Voličina za ureditev ceste 5.000,— din
- b) KS Cerkvjenjak za ureditev ceste 5.000,— din

Skupaj 10.000,— din

Skupaj v letu 1977 130.000,— din

Z ozirom na to, da kooperanti sodelujejo iz 14. občini severovzhodne Slovenije in Hrvatske, je seveda nemogoče zadovoljiti potrebam vseh krajevnih skupnosti v enem letu, vsled česar se kooperanti samoupravno dogovorijo za dodelitev sredstev kjer je najnujnejše in kjer predvsem občani sami sodelujejo s svojimi prispevki.

REISMAN Jože

Gremono na Triglav

Vedno več perutnarjev se se želi povzpeti na Triglav, zato bomo v organizaciji sindikata in sodelovanju s komisijo za šport in rekreacijo ter Planinskim društvom Ptuj, izvedli dvodnevni pohod na Triglav.

Pohod na Triglav bo izveden v soboto in nedeljo 27. in 28. avgusta. Do Pokljuke se bomo odpeljali z avtobusom, nato pa nadaljevali peš preko Rudnega in Velega polja do Vodnikove kočice in dalje do Doma Planika. Tu bomo prespali, naslednje jutro pa se povzpeli na vrh Triglava in se nato vrnili po isti poti. Tudi za tiste, ki se boje »triglavskih naporov«, je ta tura lahko zanimiva, saj lahko preživijo dan v Športhotelu na Pokljuki in opravijo krajše izlete do planine Konjščica ali do Vodnikove kočice ali pa celo do Blejske kočice.

V kolikor ne bi bilo dovolj prijav za avtobus, se bomo dogovorili za prevoz z osebnimi avtomobili s to razliko, da bomo morali na pot že v petek 26. 8. 1977 zvečer in bi prvi prespali v Športhotelu na Pokljuki.

Na pohodu se je treba brezpogojno ravnati po navodilih vodstva. Tura je primerna za vsakega odraslega, zdravega človeka, vendar je za varno hojo potrebna določena obvezna oprema kot sledi:

visoki čevlji, z gumi podplati (ne plastika), oblečen in rezervni polover ali jopica, bunda ali jopič — anaorak, nalubnik in zaščita proti dežju (pelterina ali večja polivinil vreča). Upoštevajte, da lahko temperatura pade tudi avgusta pod 0 stopinj. Ne pozabite na rezervno perilo.

Planinski domovi so zaradi množičnosti pohodov na Triglav slabše založeni, zato ponosite s seboj hrano za en dan. Če se želite izogniti težavam priporočamo, da nekaj dni pred odhodom opravite nekaj dnevnih sprehodov v svojo okolico. Priporočljiv je vsaj en pohod na Donačko gorjo in Boč.

Celotna tura s prevozom bo stala okrog 400.— din.

Osnovnošolskih ali mlajših članov družine ni možno vzeti s seboj.

Vodja pohoda je Lojze Cajnko — (splošni sektor) kjer se lahko prijavite in dobite vse druge informacije. Da bi lahko pravočasno rezervirali prenočišča, je zadnji dan za prijavo torek 16. avgusta.

Organizator

Triglav, kot ga bomo videli od Vodnikove kočice

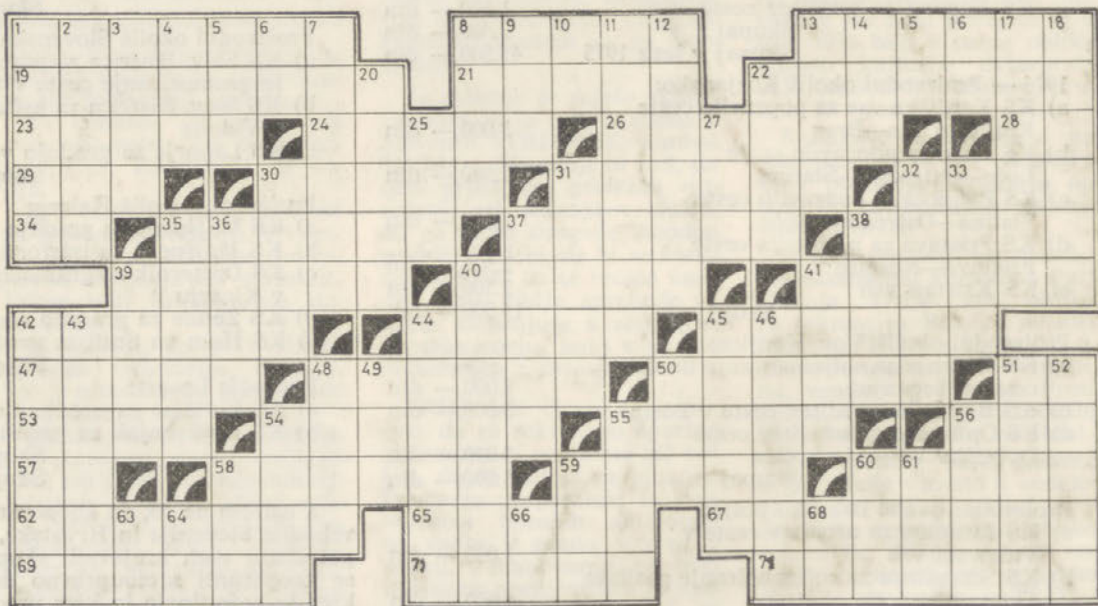
križanka

VODORAVNO: 1. odjemalec klient, 8. plat, 13. nož za britje, 19. velika steklenica v pletenem ovoju, 21. organ nekaterih žuželk za odlaganje jajčec, 22. jedilna posoda, 23. znan slovenski maneken (Rok), 24. škodljiv zelen ali moder hrošč rilčkar na trti, 26. rudnina, ki je dobila ime po Avli, 28. kratica za »da capo« (= od začetka), 29. luka v Izraelu, 30. močan udarec, 31. nekdanji prebivalec Iberijskega polotoka (sedaj Pirenejski polotok), 32. igra na karte, 34. avtomobilska oznaka Valjeva, 35. slavnostni pregled vojaških enot, 37. dolgoletni partijski in državni voditelj Sovjetske zveze, ki je po vojni vodil hegemonistično politiko do nekaterih socialističnih držav, 38. nekdanji hrvatski partijski in sindikalni delavec, leta 1958 član zveznega izvršnega sveta (Đuro, 1889—1958), 39. ime slovitega nemškega skladatelja Schumanna, 40. nadeto zelje, seseklano meso in riž v zeljnih listih, 41. povrtnina, za pripravljanje okusne solate, 42. nogometna Maribora, bivši član ljubljanske Olimpije (Tomislav), 44. pre-

ziran, brezpraven, zatiran človek (orig.), 45. snov, ki jo žleza z notranjim izločanjem odda v kri in vpliva na delovanje drugih organov, 47. precizno izbrušen, tanek jekleni tiskarski nož za posnemanje tiskarske barve, 48. atomska skupina iz enega atoma dušika in štirih atomov vodika, znak NH₄, 50. gledališki sedeži nad parterjem, 51. kemični znak za berilij, 53. okrasni kamen, 54. sodobni ruski biolog in biokemik (Aleksander Ivanovič), 55. nemško žensko ime (Marija), 56. območje, cona, 57. avtomobilska oznaka Torina, 58. država v ZDA ob Tihem oceanu (glavno mesto Salem), 59. letva, 60. posrednik, 62. del detektorja, 65. mlečna alkoholna pijača z dodatkom gliv, 67. avtomobilski žarometi za vožnjo po megli, 69. kozaški poveljnik, 70. makedonska narodna junakinja, s partizanskim imenom Dosta (Vera), 71. realistični pisatelj.

NAVPIČNO: 1. flos, 2. prisilno delo podložnikov v srednjem veku, 3. grmičasta rastlina z igličastimi listi in rdečimi cvetovi, 4. oče, 5. reka v Angliji, 6. avtomobilska ozna-

ka Krapine, 7. nekdanji sodni pisar, zapisnikar, 8. priljubljeni slovenski harmonikar (Lojze), 9. katran, 10. Radovan Gobec, 11. ameriška država z glavnim mestom Montgomery, 12. krajša pripoved v prozi, 13. prebivalec Goriških Brd, 14. desni pritok Donave v Zahodni Nemčiji, 15. manjši otok med Ugljanom in Dugim otokom, 16. Tomislav Neralić, 17. eden ustanoviteljev OF v Sloveniji, član AVNOJ na II. zasedanju (Josip), 18. organizirana dejavnost z določenim ciljem, 20. nemški patriotski pesnik in politik (Ernest Moritz, 1769—1860), 22. rečna riba roparica, 25. tuje žensko ime, 27. vzdevek ladjarja Aristotela Onassisa, 30. zrnat, spomladanski sneg, 31. redka kemična prvina, 32. ime slovitega zvezdnika filma Navarra, 33. tovarna športne opreme v Begunjah, 35. opravilo, delo, 36. Kajnov brat, 37. bojni strup, ki deluje na živce, 38. popularna japonska športna panoga z zelo dolgo tradicijo, 39. telesna okončina, 40. sneg primeren za sankanje, 41. reka, ki teče skozi Novo mesto, 42. majhna prot, 43. vojaško poročilo, 44. sklenitev zakona, 45. ločeni stanovanjski prostori za žene pri muslimanih (razen moža ne sme vanj stopiti noben moški), 46. ime priljubljenega zagrebškega TV napovedovalca in voditelja TV kvizov Mlakarja, 48. javen poziv, klic, 49. svečenik pri starih Medijcih in Perzijcih, razlagalec sanj, vražar, 50. strojni del, ki se giblje v valju, 51. eden najboljših angleških nogometnih vratarjev (Gordon, roj. 1937), 52. kdor ima razvit čut za lepoto, 54. drugo največje mesto v Alžiriji, izvozna luka za kmetijske pridelke, 55. merska enota ali mersko število, 56. 1/12 angleškega šilinga, penny, 58. tuje žensko ime, 59. livarsko delo, 60. oddelek turške legije; tudi ime ruske šahistke Kušnirjeve, 61. koloidna raztopina, 63. oslov glas, 64. avtomobilska oznaka Sremske Mitrovice, 66. kemični znak za železo, 68. kemični znak za germanij.

Sestavil Edi Klasinc